

Hou het deze zomer "Kiplekker"

COOLCHICKS

Keuze voor eigen afzet bij pluimveebedrijven Verhaegen

- Het ware verhaal achter het stikstofarrest LV Roebben te Kortesseem
- Recente evoluties en prognoses EU braadkippensector
- In ovo sexen: een stand van zaken

Verberk Stalnricting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF **(In samenwerking met E.P.S.-België)**

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Pluimveesector mag er zijn en blijven !

Het zijn bizarre tijden. Vele leden liggen sinds 2 mei letterlijk wakker van "stikstof". We lijken als veehouders al het onheil van de wereld te veroorzaken, althans als we alle cijfers mogen geloven. Het recente nieuws rond PFOS en PFAS maakt dit dossier wel extra contradictorisch gezien N onder de vorm van ammoniak (NH3) nog steeds een natuurlijke verbinding is. Dit in tegenstelling tot de kunstmatige toxische stoffen PFOS en PFAS. De door deze stoffen ontstane chemische verontreiniging werd ruim vier jaar verzwegen en wordt nu gesaneerd op kosten van de overheid?! Begrijpe wie begrijpen kan.

Via ons recent webinar omtrent de impactscore-tool, hebben we alvast getracht om wat duidelijkheid te brengen omtrent het gehele stikstofverhaal. Verder ijveren we er nog steeds voor om dit verhaal te eindigen met een werkbaar, maar vooral ook "menselijk" kader dat nog toekomstperspectief geeft aan onze sector en dat vooral democratisch gestemd is. De onderhandelingen lopen nog steeds.

De stijging van de voeder- en grondstofprijzen die we het laatste jaar gekend hebben, is ongezien. Als pluimveehouder is het meer dan ooit belangrijk de evolutie op de voet op te volgen. In dit kader organiseerden we begin deze maand een webinar omtrent evoluties in de grondstofprijzen.

Als laatste wil ik met een positieve noot eindigen, ondanks onze sector terug geframed wordt met de door Herman Brusselmans ingesproken GAIA radiospots. Een recent onderzoek onder de Nederlandse bevolking toonde namelijk aan dat de pluimveesector niet het slechtste imago heeft. De meerderheid van de bevolking vindt dat de pluimveesector er mag zijn en blijven! Hopelijk beslist de politiek hier ook zo over! Wij kaarten alvast binnenkort nog een gesprek aan met Tom Vandenkendelaere (EU-parlementariër) omtrent belangrijke Europese pijnpunten binnen onze sector.

De redactie neemt alvast even een adempauze. Het volgend nummer vindt u begin september in uw brievenbus. Hopelijk gaan we een zomer tegemoet waarbij we ons als pluimveehouder het hoofd wat koel kunnen houden.

Delphine Vandaele, ondervoorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOOLScore

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

8 Correcte weergave van de feiten en verloop dossier Roebben en het N-arrest

Een leefbaar inkomen, dat was de inzet van de familie Roebben toen ze een bijkomende vergunning aanvroegen. Ondanks dat de familie een vergunning op zak had van de toenmalige minister, hebben Natuurpunt Limburg en de Limburgse Milieukoepel het hele PAS-gebeuren onderuit gehaald met als gevolg een niet haalbare ministeriële instructie.

16 Pluimveebedrijven Verhaegen kozen voor de korte keten

De korte keten, rechtstreekse verkoop aan consumenten en kleine supermarkten zijn samen met een diervriendelijke/ecologische benadering van de pluimveehouderij de sleutelwoorden in het beleid van de familie Verhaegen. Redenen genoeg voor een hernieuwde kennismaking en bedrijfsreportage.

20 Recente evoluties en prognose van de EU braadkippensector

De Europese Commissie publiceerde recent hun jaarlijkse data van de 27 EU landen m.b.t. de vleeskippensector. Dat Covid-19 maar eveneens de AI-problemen een impact gehad hebben op productie, consumptie en in- en uitvoer is logisch. De belangrijkste data en trends zetten we op een rijtje evenals prognoses voor de 2de helft van 2021.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhoutstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	23 Coolchiks
4 Inhoud	24 onderzoek
5 Resolutie kooiverbod	27 Nieuwe gezichten
6 Fipronil	28 Bedrijf in de kijker
8 N-arrest	31 SPACE
10 N-problematiek	32 Dierengeneeskunde
13 Actualiteit	34 Juridisch
14 Vergunningen	36 kort nieuws
16 Reportage legkippen	37 Column
20 EU braadkippen	38 Marktberichten

Agenda

8-9 september 2021: Dutch Poultry Fair te Hardenberg.

14-16 september 2021: SPACE beurs te Rennes (Frankrijk)

5 november 2021: Trefdag pluimveehouderij aan de VIVES te Kortrijk.

8-12 december 2021: Agribex beurs, Expo hallen ter Brussel.

29-31 Januari 2022: Agro-Expo beurs te Roeselare

Europees Parlement stemt met grote meerderheid voor resolutie tot uitfasering kooisystemen in de veehouderij

Tekst: Martijn Chombaere, beeld: Shutterstock

Het Europees parlement heeft, in lijn met de eis van het Europees Burgerinitiatief (EBI) 'End the Cage Age', op 10 juni voor de uitfasering van de kooien in de veehouderij gestemd tegen 2027. De resolutie werd door het Europees Parlement met een zeer ruime meerderheid aangenomen: 558 stemmen voor, 37 stemmen tegen en 85 onthoudingen. Het Europees Parlement roept eveneens op om werk te maken van een allesomvattend voedselbeleid waarin dezelfde standaarden gelden voor alle geïmporteerde producten. De bal ligt nu in het kamp van de Commissie die al dan niet met een wetgevend voorstel gaat komen.

'End of the Cage Age'

Het Europees Burgerinitiatief 'End the Cage Age' werd op 5 september 2018 geregistreerd bij de Europese Commissie. Tegen de tijd dat het werd ingediend had het burgerinitiatief, ingediend door 'Compassion in World Farming' ruim de benodigde drempel van 1 miljoen handtekeningen reeds gehaald, met 1,4 miljoen handtekeningen van EU-burgers uit 18 verschillende lidstaten. Tijdens een publieke hoorzitting op 15 april 2021 spraken de Europarlementariërs met de

initiatiefnemers, Eurocommissarissen en vertegenwoordigers van andere EU-instellingen, zie ons meinumnummer, pagina 8-9.

Soortspecifieke aanpak met een financieel degelijke onderbouwing

De uitfasering vergt een soortspecifieke aanpak. "Voordat er veranderingen aan de wetgeving worden gemaakt, moeten landbouwers en veehouders voldoende steun en een overgangperiode voor de geleidelijke aanpassing krijgen", stelt het Europees Parlement. "Dit moet bestaan uit passende adviesdiensten en opleidingen, stimulansen en financieringsprogramma's om te voorkomen dat hun concurrentievermogen vermindert en de EU-productie wordt verplaatst naar niet-EU-landen die minder ambitieus zijn op het gebied van dierenwelzijn als de EU."

De Parlementsleden roepen ook op tot een meer alomvattend voedselbeleid

om de verschuiving naar een duurzamer voedselsysteem te steunen. "Hierbij moet ook voorkomen worden dat met name kleine en middelgrote landbouwbedrijven zich verder uit de veeteelt terugtrekken en de veeteelt zich verder concentreert in een beperkt aantal grote bedrijven". Om dat gelijk speelveld voor landbouwers in de EU te behouden is er Europese wetgeving nodig.

Dezelfde standaarden voor alle geïmporteerde producten

Het Europees Parlement stelt ook dat een eerlijk handelsbeleid - dat een gelijk speelveld waarborgt - een voorwaarde is voor hogere Europese normen. "De Commissie en de lidstaten moeten zich daarom meer richten op effectieve grens- en douanecontroles, om te zorgen dat geïmporteerde levensmiddelen voldoen aan de EU-dierenwelzijnstandaarden."

"Verder willen we dat alle dierlijke producten die de EU in worden gebracht volledig voldoen aan de relevante EU-wetgeving, zo ook het gebruik van kooivrije systemen", klinkt het. "We dringen erop aan dat bestaande handelsakkoorden, zoals de WTO, opnieuw bekeken worden om te zorgen dat dezelfde maten van dierenwelzijn en productkwaliteit gewaarborgd kunnen worden." De Parlementsleden roepen de Commissie ook op om dierenwelzijn internationaal onder de aandacht te brengen.

Uitkijken naar reactie Europese Commissie

De Europese Commissie is nu aan zet, die het wetgevend initiatiefrecht heeft. "Het gaat om een ethische, sociale en economische kwestie", reageert eurocommissaris voor Gezondheid Stella Kyriakides. "We moeten luisteren naar onze medeburgers en zo snel mogelijk deze transitie naar een duurzamere aanpak maken." **Ze liet echter in het midden of de Commissie concrete wetgeving gaat voorstellen om reeds in 2027 tot dit verbod te komen maar sprak van "zo spoedig als haalbaar**

tot een verbod te willen komen". Maar het laat zich raden dat de initiatiefnemers van dit burgerinitiatief deze resolutie zullen gebruiken om zo spoedig mogelijk tot een daadwerkelijk kooiverbod voor landbouwhuisdieren te komen. Vooral de legkippensector (en konijnensector) worden gevisieerd.

Eurocommissaris Kyriakides gaf aan gehoor te hebben voor de roep van de veehouders om gecompenseerd en gesteund te worden in hun transitie voor het verlaten van kooihuisvesting.

LANDELIJK WONEN
VERKOOP AGRARISCH VASTGOED

> De gespecialiseerde makelaar mbt hoeses en gronden in buitengebied.
> Deskundige begeleiding bij verkoop van uw hoeve of aankoop van uw droomlocatie.

Op zoek of te koop, contacteer ons: DANNY DE PAUW 0475 55 58 34
JO MULLIE 0477 52 57 82

A | G | R | O
V A S T G O E D bvba
www.agrovastgoed.be

Voor het machinaal en manueel laden van vleeskuikens

Pluvaer
poultry services

🏠 Kluis 15
2460 Kasterlee
België

☎ +32 (0)14 - 95 39 00
✉ info@pluvaer-poultry.be
🌐 www.pluvaer-poultry.be

Hoofdfiguur in Belgische fipronil-affaire door de Rechtbank van Antwerpen veroordeeld

De Belg Patrick R. is door de correctionele rechtbank van Antwerpen op vrijdag 4 juni veroordeeld tot drie jaar cel, waarvan twee jaar voorwaardelijk. Patrick R. voegde de verboden stof fipronil toe in een bestrijdingsmiddel tegen bloedmijt en leverde het 'wondermiddel' onder meer aan ChickFriend die het toepaste bij pluimveehouders. De gevolgen waren niet te overzien, honderden pluimveebedrijven in België en Nederland werden in de zomer van 2017 geblokkeerd, nadat de toxische stof in eieren werd vastgesteld. De gedupeerden kregen meer dan 20 miljoen euro aan schadevergoedingen toegekend.

Het was een eierbrekerij uit Sint-Niklaas die op 2 juni 2017 aan de alarmbel trok en het FAVV op de hoogte bracht dat er fipronil werd aangetroffen in eieren bestemd voor de menselijke consumptie. Fipronil mag dan wel efficiënt zijn in de bestrijding van parasieten bij dieren, het is toxisch voor de mens en is daarom niet geregistreerd om te gebruiken bij dieren die bestemd zijn voor de voedselketen.

Agro Remijsen, het bedrijf van Patrick R. en zijn vrouw ontwikkelden het product Dega-16. Dit 'natuurlijk' wondermiddel op basis van menthol en eucalyptusolie bevatte eveneens de toxische stof fipronil die echter niet geëtiketteerd was. De fipronil importeerden ze vanuit Roemenië zonder enige vergunning. Patrick R. leverde het product onder meer aan de Nederlandse ontsmettingsfirma Chickfriend die het toepaste in stallen in Nederland en

België om bloedmijtbehandelingen mee uit te voeren. De twee bestuurders van Chickfriend werden in april jl. in Nederland al veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf voor hun aandeel in de fipronilcrisis.

Criminele organisatie

De georganiseerde manier waarmee de feiten gepleegd zijn liet de rechtbank oordelen dat er sprake is van een criminele organisatie. "De beklaagden brachten door hun handelen de volksgezondheid in gevaar en veroorzaakten een enorme economische schade binnen de pluimveesector", klonk het in het vonnis.

De partner van Patrick R. kreeg achttien maanden cel met uitstel en 20.000 euro boete met uitstel. De rechtbank verklaarde lastens het duo 215.000 euro verbeurd. Agro Remijsen werd bij verstek veroordeeld tot 20.000 euro boete met uitstel. Een illegaal vermogen van 100.000 euro werd verbeurd verklaard. Eén van de servicebedrijven die het product gebruikte bij klanten om de stallingen te reinigen, werd veroordeeld tot 20.000 euro boete met uitstel. De zaak-

voerder kreeg achttien maanden cel met uitstel en eveneens 20.000 euro boete met uitstel. Lastens hen werd 50.000 euro verbeurd verklaard. De twee overige servicebedrijven en hun zaakvoerders werden vrijgesproken. De rechtbank vond het onvoldoende aangetoond dat zij op de hoogte waren van de aanwezigheid van fipronil in het door hen aangekochte bestrijdingsmiddel.

De rechtbank toonde zich eerder mild in de opgelegde celstraffen en boetes, maar de beklaagden moeten wel ruim 22,8 miljoen euro aan schadevergoedingen betalen aan onder meer de getroffen pluimveebedrijven, het FAVV en afvalstoffenmaatschappij OVAM.

Of de fikse schadevergoedingen zullen betaald worden, blijft maar de vraag. Volgens Pieter Helsen, de advocaat van de hoofdbeklaagde, is zijn cliënt alles kwijtgeraakt door deze affaire. "Het lijkt me niet realistisch dat hij die schadevergoedingen ooit zal kunnen betalen", vertelde hij aan de pers.

Het dossier achter het stikstofarrest LV Roebben te Kortesseem

Correcte weergave van de feiten en verloop dossier Roebben

Tekst: Bert Engelen, BE & Partners

Een leefbaar inkomen, dat was de inzet van de familie Roebben toen ze een bijkomende vergunning aanvroegen van 98.130 stuks bovenop de reeds bestaande 79.200 slachtkuikenplaatsen. Dit zodoende de fakkel te kunnen doorgeven van vader Michaël aan zijn twee zonen Joris en Yves. Na deze realisatie zouden 138.030 kippen in stallen worden gehuisvest met een lage emissie. De bestaande stallen zouden in een latere fase ammoniakemissiearm gemaakt worden. Ondanks dat de familie een vergunning op zak had van de toenmalige minister, hebben Natuurpunt Limburg en de Limburgse Milieukoepel het hele PAS-gebeuren onderuit gehaald ten koste van dit dossier. Hierna de correcte weergave van het verloop van het dossier LV Roebben.

Indienen aanvragen op 8 november 2018

Uitbreidingsmogelijkheden werden onderzocht conform de dan geldende regelgeving. Er werd een MER-rapport opgesteld, een archeologisch onderzoek uitgevoerd, plannen werden getekend en er werd een omgevingsvergunningsaanvraag ingediend. Het MER-rapport werd destijds door de

Michaël Roebben, met links en rechts zijn zonen, die hun vergunning om het bedrijf uit te breiden en te moderniseren in rook zagen opgaan door het beroep van Natuurpunt en de Limburgse milieukoepel.

Vlaamse overheid goedgekeurd. De geldende regelgeving ten tijde van indienen was:

1. PAS-significantiekader (stikstofkader) : een bedrijf mag in aantal dieren toenemen op voorwaarde dat de bijdrage die het bedrijf veroorzaakt aan de kritische depositiewaarde (KDW) van het nabijgelegen Bellevuebos minder dan 5% bedraagt.
2. Geursignificantiekader : De totale geurvracht van het bedrijf (aantal kippen x geurvracht per kip) blijft onder de door de overheid opgelegde tolerantiedrempel. De "geurvracht" van één slachtkuiken bedraagt 0,24 Europese geurheden per seconde.

Opmerkingen :

- Het PAS-significantiekader vloeit voort uit de Europese habitatrichtlijn. Deze richtlijn bepaalt in artikel 6 lid 3 dat een overheid geen vergun-

ning mag afleveren voor een project indien dit project een significant negatief effect heeft op een bij Europa aangemeld natuurgebied (in dit geval het Bellevuebos). Indien een project mogelijks een significant negatief effect kan veroorzaken dan dient men voor het project een passende beoordeling op te maken (lees een effectenstudie waarin wordt aangetoond welke de effecten zijn). Als uit deze studie blijkt dat er geen significant negatieve effecten zijn dan kan de vergunning worden afgeleverd.

- De Vlaamse overheid heeft in 2016 de nota VR2016 3011 doc.0725/1quinquies opgesteld waarin duidelijk wordt gesteld dat indien een bedrijf een bijdrage heeft aan de KDW van minder dan 5%, dat die bijdrage niet significant is waardoor er ook geen significant negatief effect zal optreden en er bijgevolg geen passende beoordeling dient te worden toegevoegd.

In dit dossier werd er bijgevolg geen passende beoordeling opgenomen in het MER-rapport gezien de bijdrage van het

bedrijf aan de KDW van het Bellevuebos volgens de nota VR2016 3011 als niet significant werd beschouwd.

De diverse adviezen

Op 6 december 2018 werd het dossier volledig en ontvankelijk verklaard. Op 25 februari 2019 levert de Limburgse Provinciale omgevingsvergunningscommissie een gunstig advies af aan de deputatie.

Op 4 april 2019 levert de deputatie een weigering af (ondanks het gunstig advies van de commissie en de gunstige adviezen van de betrokken deskundigen).

Er wordt op 26 april 2019 door de exploitant beroep aangetekend bij de minister tegen de weigering van de deputatie.

Er wordt door de diensten van de minister een nieuwe adviesronde georganiseerd en alle betrokken administraties geven weerom een gunstig advies. De adviezen worden dan in een gunstig advies van de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie gefinaliseerd op 3 juni 2019.

De bevoegde minister levert op 5 september 2019 een vergunning af. De vergunning is uitvoerbaar. Dit wil zeggen dat de exploitant de werken had kunnen aanvatten.

Minister Demir geeft in "de afspraak" van 2 juni jl. de feiten foutief weer door te stellen dat de vergunning was geweigerd. Het tegendeel is waar. De vergunning was afgeleverd en was uitvoerbaar.

Beroep door Natuurpunt Limburg en de Limburgse milieukoepel

Er werd op 25 oktober 2019 door Natuurpunt Limburg (NP) en de Limburgse milieukoepel (LMK) een beroep aangezekend tegen deze beslissing bij de Raad voor Vergunnings-betwistingen (RvVb). NP en de LMK konden zich blijkbaar niet vinden in de nota VR2016 3011 en hebben in navolging van het Nederlandse stikstofarrest dit dossier gebruikt om het "PAS-kader" te laten vernietigen.

Samengevat stellen NP en LMK dat de toepassing van een drempelwaarde van 5% in de nota VR2016 3011 niet correct is gebeurd. Deze drempelwaarde is niet

gebaseerd op enige wetenschappelijke onderbouwing waardoor er (zie hoger) voor ieder dossier een passende beoordeling dient te gebeuren.

Doordat de RvVb de vergunningsbeslissing heeft vernietigd diende de huidige minister van omgeving de omgevingsvergunningsaanvraag zoals ze werd ingediend op 8 november 2018 opnieuw te beoordelen. Uiteraard dient de minister hierbij rekening te houden met de uitspraak van het arrest.

Het is niet zoals de minister in "de afspraak" stelt dat de exploitant zijn dossier opnieuw zonder enige wijziging heeft ingediend. Hier lijkt het erop als zou de aanvrager volharden in de boosheid en geen rekening wil houden met het arrest van de Raad. Het is echter aan de minister om het oorspronkelijk ingediende dossier opnieuw te beoordelen.

Advies Departement Landbouw en Visserij

Bijkomend is er een polemiek ontstaan rond het advies van het departement Landbouw en Visserij. Het departement heeft op 29 april jl., nog vóór het verschijnen van een ministeriële instructie haar advies op het loket geplaatst. Het departement kon op dat moment onmogelijk op de hoogte zijn geweest van de inhoud van de ministeriële instructie die dateert van 2 mei. Het advies was gunstig. Ons inziens lijkt dit logisch omdat het departement de landbouwtechnische en socio-economische aspecten in dit dossier moet onderzoeken en moet controleren of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Volgende administraties hebben trouwens eveneens een gunstig advies gegeven :

1. Agentschap wegen en verkeer
2. Provincie Limburg (dienst water en domeinen)
3. Watering de Herk
4. Vlaamse milieumaatschappij

Het departement Mobiliteit en openbare werken heeft als advies gegeven : "geen bezwaar".

Het is evident dat iedere administratie een advies moet geven over dat deel van de aanvraag dat hen aanbelangt en waar zij over de nodige expertise beschikken.

Volgende departementen hebben ongunstig advies gegeven :

1. Agentschap Natuur en Bos (ANB)
2. Departement omgeving milieu
3. Departement omgeving Ruimtelijke Ordening

Onmogelijke strenge eisen

Op 1 juni jl. werd het dossier opnieuw op de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie behandeld. De exploitant had kunnen proberen om alsnog een passende beoordeling op te maken dewelke waarschijnlijk door ANB negatief zou worden geadviseerd. Bovendien is het richtsnoer pas beschikbaar op 12 mei en zodanig streng dat nagenoeg geen enkel landbouwbedrijf aan deze voorwaarden kan voldoen. Het richtsnoer spreekt met name over een toelaatbare bijdrage van 0,1 % van een KDW van 20 kg of een reële bijdrage van 20 gram per ha per jaar aan de stikstofneerslag in het Bellevuebos.

Men mag echter niet vergeten dat dit dossier gevat is door een MER-procedure waarbij de passende beoordeling een onderdeel zal moeten uitmaken van een aangepast MER en waarbij het MER-rapport opnieuw zal moeten goedgekeurd worden door de bevoegde overheid.

Ondertussen zijn ook de "geuremissiecijfers" voor slachtkuikens tot 2 maal toe gewijzigd (in de loop van de procedure) waardoor de gebruikte modelberekeningen compleet achterhaald zijn. Waar men initieel zijn berekeningen kon maken met een geuremissiecijfer van 0,24 Europese geureenheden per kip werd in de loop van de procedure het cijfer opgetrokken tot 0,33 geureenheden. Ten tijde van de vorige beslissing door de minister (en vandaar ook alle gunstige adviezen) werd aan het geursignificantiekader ook met een emissiecijfer van 0,33 geureenheden voldaan. Ondertussen werd het geurcijfer (in 2020) voor een tweede maal opgetrokken tot 0,59 geurenheden per kip.

Het MER-rapport zou op een dusdanige manier moeten worden herwerkt, voorgelegd aan de bevoegde overheid ter goedkeuring, wat onmogelijk is binnen een bestuurlijke lus en wellicht zou leiden tot verdere procedures voor de Raad. De exploitant heeft dan de eer aan zich gehouden en heeft het dossier zelf ingetrokken.

Stikstofproblematiek: concrete gevolgen voor de pluimveehouder

Tekst: Kristof Gheldof, Milieu-adviseur Leievoeders NV

Op 3 juni werd door de Landsbond Pluimvee een webinar georganiseerd rond de N-problematiek. Uitgenodigde expert was Kristof Gheldof, werkzaam als milieu-adviseur bij Leievoeders-Cibus. Hij schetste de voorgeschiedenis van heel het N-probleem. Verder werd de impactscoretool online gepresenteerd aan de hand van een praktisch voorbeeld. De impactscoretool is een online rekenmodule, ter beschikking gesteld door de Vlaamse Overheid, waarmee de impact van een veehouderij op de omliggende habitatrichtlijngebieden (Europees beschermde natuur) wordt berekend. Aansluitend werd de visie van de Landsbond Pluimvee toegelicht en was er tijd voor vragen en discussie.

Hoe is het zover kunnen komen?

Bij ontvangst van de zogenaamde PAS-brief in 2015 heeft iedere veehouder aan de lijve ondervonden dat de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) wel degelijk een impact had op de landbouwsector. Voor de 'groene' bedrijven was er niet direct een probleem. De bedrijven met een 'oranje' PAS-brief werden geconfronteerd met beperkingen. Voor de 'rode' bedrijven

azag de toekomst er ronduit slecht uit, gezien het uitdoofscenario. Ondanks de beperkingen door PAS, waren uitbreidingen op een deel van de (pluimvee)bedrijven nog mogelijk.

Op 25 februari van dit jaar kwam daar verandering in door een uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het stikstofbeleid ging hiermee op de schop.

Op 2 mei werd een ministeriële instructie de wereld ingestuurd gevolgd door praktische richtlijnen (zogenaamde 'richtsnoeren ANB') opgesteld door Agentschap Natuur en Bos (ANB) om een vergunningsstop te vermijden.

De veehouderij zit met heel wat vragen en onzekerheden in afwachting van het definitieve PAS-kader dat tegen het einde van het jaar wordt verwacht.

Gevolgen voor vergunningsverlening

Concreet moet nu bij iedere omgevingsaanvraag met dieren een zogenaamde 'passende beoordeling' worden opgesteld indien de 'impact' meer dan 0 % is. Een 'passende beoordeling' is een studie die onderzoekt wat de impact van uw landbouwbedrijf is op de 'omliggende natuur'. Zo goed als ieder professioneel pluimveebedrijf heeft een impact van meer dan 0 %. Verdere beperkingen: Bij nieuwe varkens- en kippenstallen moet gestreefd worden naar 70 % ammoniakemissiereductie. Een daling in ammoniakemissie mag niet gebruikt worden om uit te breiden in aantal dieren. Indien varkens- en pluimveestallen niet ammoniakemissiearm worden gemaakt, wordt de vergunningstermijn beperkt tot eind 2030. Indien de impactscore meer dan 0,1 % bedraagt, moet bijkomend 30 % gereduceerd worden in ammoniakemissie. Er moet maximaal ingezet worden

op de reductie van de ammoniakemissie... Dit zijn maar enkele van de beperkingen die worden opgelegd in deze voorlopige regeling.

Impactscoretool

Als landbouwer of pluimveehouder kan je echter moeilijk inschatten welk impact er is op het bedrijf. Via de online impactscoretool (<https://impactscore.omgeving.vlaanderen.be/>) kan je voor uw eigen bedrijf zelf nagaan hoe groot uw 'impactscore' is. Concreet kan je per stal ingeven hoeveel dieren gehuisvest zijn en welk stalsysteem er geïnstalleerd is. Verder geef je ook het verluchtingssysteem in. Het programma berekent de ammoniakemissie, maar ook de impactscore en de ligging t.o.v. het dichtste habitatrichtlijngebied.

Je kan ook gaan simuleren door het aanpassen van de diersoorten/ dieraantallen

of door toepassing van ammoniakemissie-arme (AEA) stalsystemen of de zogenaamde PAS-maatregelen. De tool kan dus helpen bij de zoektocht naar oplossingen. Al dient er finaal toch een passende beoordeling te worden opgemaakt bij de aanvraag van een omgevingsvergunning.

Emissiearme stalsystemen

De nieuwe legkippenstallen waren de eerste die op de lijst van de AEA stalsystemen zijn gekomen. De opfokpoeljen, ouderdieren en slachtkippen zijn daar bij gekomen. Voor kalkoenen is er werk aan de winkel om systemen toe te voegen aan de lijst, aangezien deze diersoort ontbreekt. Bij de keuze van een emissiearm systeem dien je dus zeker de ammoniakemissiecijfers van de verschillende systemen goed te vergelijken. Bij de legkippen zijn de verschillen zeer groot. Al is het vaak zo dat een dier-vriendelijker systeem meestal zorgt voor meer uitstoot. Ook bij de slachtkippen zijn er grote verschillen waar te nemen. Hier moet de keuze in de toekomst gaan naar stalsystemen met de laagste uitstoot. Ik denk hierbij aan de warmtewisselaar en de warmwaterbuizenverwarming.

De warmwaterbuizenverwarming is een AEA systeem dat het laatst werd toege-

voegd aan de lijst en ook zorgt voor de hoogste reductie.

PAS-maatregelen

De PAS-lijst omvat ammoniakemissie-reducerende maatregelen en technieken die landbouwer kunnen aanwenden om bijkomend te reduceren. De lijst is vooral uitgebreid bij melkvee, maar is bij pluimvee zeer beperkt.

Bij opfokpoeljen van legkippen (niet-kooisystemen) kan enkel gekozen worden voor 'tijdelijke leegstand' (10%) als PAS-maatregel. Bij legkippen incl (groot) ouderdieren van legrassen (niet kooi) kan gekozen worden tussen 'tijdelijke leegstand' (10%) en 'reductie van eiwitopname' (7-12%). Bij slachtkuikens kan er gekozen worden voor 'voorgedroogde ingekuilde snijmaïssilage als strooisel' (40 %) en 'reductie van eiwitopname' (15-25%). Er zijn ook nog combinatietabellen bij toepassing van verschillende maatregelen. Voor de andere soorten pluimvee, zoals kalkoenen, slachtkuikenouderdieren, opfokpoeljen van slachtkuikenouderdieren, ... staan nog geen PAS-maatregelen op de lijst. Bijkomend onderzoek is hier dus zeker nodig.

Tip: Als je ervoor kiest om een PAS-maatregel op te nemen in je omgevingsvergunning, neem dan eerst goed de beschrijving van die PAS-maatregel door. Kijk na of je deze ook daadwerkelijk zal kunnen naleven. Eens opgenomen in de omgevingsvergunning dien je de PAS-maatregel steeds toe te passen gedurende de volledige vergunningstermijn. 'Tijdelijke leegstand' heeft een rechtstreekse impact op het inkomen dat je uit de stal(len) kan halen. 'Reductie van eiwitopname' kan vaak ook maar bekomen worden door meer leegstand, lagere bezetting of verkoop op lager eindgewicht (bij slachtkuikens). Kijk in zo'n geval zeker eerst de voederattesten (kg ruw eiwit) na van de afgelopen jaren om te zien of dit haalbaar is. Departement Omgeving (afdeling Handhaving) zal de naleving controleren, in het bijzonder bij de 3-jaarlijkse controle van de GPBV-bedrijven (meer dan 40.000 stuks pluimvee).

Problemen bij hervergunning

Het grootste probleem duikt op bij de hervergunning. Wanneer de milieuvergunning dit jaar of volgend jaar vervalt, dan moet er nu een aanvraag worden ingediend tijdens de voorlopige regeling. Concreet moet aan de hand van de impactscore en passende beoordeling nagegaan worden hoeveel er moet gere-

De warmwaterbuizenverwarming is een AEA systeem dat het laatst werd toegevoegd aan de lijst en ook zorgt voor de hoogste reductie.

Stikstofproblematiek

duceerd worden. Is de reductie niet haalbaar, dan kan bij de vergunningsaanvraag gekozen worden om geen maatregelen toe te passen en kan een omgevingsvergunning tot eind 2022 bekomen worden.

Dit impliceert dat er tegen het eind van dit jaar opnieuw een hernieuwingsaanvraag moet worden ingediend. Een tijdelijke en halfslachtige oplossing. Wil men een vergunning voor onbepaalde duur, dan zullen alle bestaande niet-AEA varkens- en pluimveestallen AEA moeten worden uitgevoerd. Vaak zullen ook nog PAS-maatregelen moeten worden toegepast, maar dat moet dossier per dossier bekeken worden en is echt maatwerk.

In de pluimveehouderij zien we dat er vooral problemen zijn bij bedrijven waarvoor geen PAS-maatregelen bestaan (op-

fokpoeljen van slachtkuikenouderdieren, slachtkuikenouderdieren en kalkoenen) en waarvoor geen AEA stalsystemen op de lijst staan (bv. kalkoenen). Op korte termijn is er ook niet direct een oplossing voor dit type bedrijven.

Wijzigingsaanvragen zijn eventueel mogelijk mits te voldoen van de opgelegde 'richtsnoeren'. Uitbreidingen zijn moeilijk of niet te vergunnen in deze strenge voorlopige regeling. De ligging van uw bedrijf is hierbij doorslaggevend. Ook de totale emissie van het bedrijf en de diersoorten bepalen of er mogelijkheden zijn.

Hebt u een langer lopende vergunning of een vergunning voor onbepaalde duur en zijn er geen wijzigingen of uitbreidingen gepland, dan hoeft u voorlopig niets te doen.

Naar een definitieve PAS

Momenteel wordt gewerkt aan een definitieve regeling die tegen het jaareinde wordt verwacht. Het is duidelijk dat met de definitieve regeling er eveneens inspanningen zullen moeten worden geleverd om de ammoniakemissies te verminderen. Hoe deze regeling er zal uitzien is momenteel nog niet duidelijk. Voor het behalen van de natuurdoelstellingen mogen de sociale en economische aspecten van de veehouderij niet uit het oog verloren worden. We hopen op een definitieve PAS waarbij het kader werkbaar en duidelijk is voor de veehouderij. We hopen ook op een kader dat perspectief biedt en waarbij naast reductie ook bedrijfsontwikkeling mogelijk is. Die dynamiek blijft belangrijk om tot innovatieve oplossingen te komen in de toekomst.

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

**Altijd de beste
prijs voor al
uw slachtkippen**

www.pluimveehandelvanhunnik.nl | info@pluimveehandelvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

The best results!

Van Gent Nest

voor vleeskuikenouderdieren

- Laagste percentage grondeieren
- Eenvoud en hoge kwaliteit
- Beschikbaar met hardhouten en kunststof roosters

Voor meer informatie: www.vencomaticgroup.com

Agro Supply – Prinzen – Vencomatic

Ine Kempen wordt vanaf 1 juli inhoudelijk manager Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel

De Raad van Bestuur van het Proefbedrijf Pluimveehouderij belastte recent Ine Kempen met de leiding van proefbedrijf, dit met ingang van 1 juli. Ze volgt hiermede Iris Van Dosselaer op die om persoonlijke redenen niet langer de functie van inhoudelijk manager wenste in te vullen.

Ine Kempen behaalde in 2008 het diploma van bio-ingenieur aan de KULeuven met specialisatie veeteelt. Na een baan bij de dienst Landbouw en Maatschappij van het ILVO startte ze in 2011 als onderzoeker bij het Proefbedrijf Pluimveehouderij.

Ine neemt nu al een decennium haar verantwoordelijkheid binnen het leghennenonderzoek van het Proefbedrijf Pluimveehouderij en leidde daarnaast ook projecten in het vleeskuikenonderzoek. Ze legt zich onder meer toe op de thema's management en dierenwelzijn.

De voorbije jaren was ze betrokken in projecten rond dierenwelzijn in voliërestallen, het langer aanhouden van leghennen, houden van hennen met hele snavels en technieken rond uitkomst in de stal bij vleeskuikens.

Vanaf donderdag 1 juli wordt ze officieel de nieuwe inhoudelijk manager van het Proefbedrijf. Samen met het hele team wil ze de Vlaamse pluimveehouders en –sector via praktijkonderzoek helpen groeien en daarbij antwoorden bieden op maatschappelijke uitdagingen. Ze hoopt de deuren van het Proefbedrijf letterlijk en figuurlijk snel weer open te gooien om mensen te mogen ontvangen en verder te bouwen aan sterke netwerken binnen en buiten de sector.

Geen professionele legpluimveebedrijven in directe omgeving van met PFOS-vervuilde 3M site te Zwijndrecht

Rond de 3M-site te Zwijndrecht zijn door graafwerken aan de Oosterweelverbinding in Antwerpen te hoge concentraties van de chemische en kankerverwekkende stof PFOS vastgesteld. PFOS (perfluorooctaansulfonzuur) is een giftige en chemische stof die een invloed heeft op de gezondheid van mens en dier en tot 2002 door 3M gebruikt werd. Het behoort tot de PFAS of poly- en perfluoralkylstoffen en het zijn chemische bijproducten van de industrie, die van nature niet in het milieu voorkomen en ook niet afgebroken worden. PFOS verstoort o.a. de hormoonbalans, kan leiden tot een verhoogd cholesterolniveau en is mogelijks kankerwekkend.

De mogelijke schadelijke effecten van PFOS worden vrij recent door experts wereldwijd toenemend erkend. Toegestane normen werden verstrengd maar duidelijke grenswaarden zijn vooralsnog niet vastgelegd. De Vlaamse regering neemt als voorzorgsmaatregel – in afwachting van verdere analyses bij mensen, dieren

en voedingsproducten – wel extra maatregelen met betrekking tot de PFOS-vervuiling in Zwijndrecht. Zo wordt in een straal tot 5 kilometer rond de 3M-fabriek afgeraden om eieren van kippen uit de eigen tuin te eten. In de straal van 5 tot 10 km adviseren ze maximaal 1 ei per week per persoon te consumeren van de kippen uit hun eigen tuin.

Uit studies blijkt dat ook op andere plaatsen, in bv. oppervlaktewateren en in rivieren in Vlaanderen (sterk) verhoogde PFOS-concentraties vastgesteld worden.

Na contact name met het FAVV blijken vooralsnog geen professionele legpluimveebedrijven (met uitloop) in de nabije omgeving van de vervuiling actief te zijn.

Echter is dit dossier nog volop in evolutie en de zones met ontradingsadviezen voor het eten van eieren van kippen met uitloop wijzigen of zijn niet duidelijk. Bijkomende meetresultaten de komende weken moeten duidelijkheid brengen of en in welke

mate de pluimveesector hier hinder van/kon ondervinden.

In ieder geval de communicatie met betrekking tot de consumptie van eieren is niet bepaald gunstig voor de sector. Zeker als men de perimeter rond de 3M zone zou uitbreiden – waarbij er mogelijks risico is op verhoogde concentraties in de eieren – dan komen ook professionele legpluimveehouders in het vizier.

De Landsbond Pluimvee volgt van nabij dit dossier op, vraagt duidelijkheid in verband met objectieve risico's voor de volksgezondheid en vooral geen opportunistische paniekcommunicatie (LM).

De toekomst van de pluimveehouder en het nieuwe stikstofbeleid

Sinds het zogenaamde 'stikstofarrest' van de Raad voor Vergunningsbetwisting van eind februari 2021 werden zo goed als alle omgevingsvergunningsaanvragen geblokkeerd, er ontstond als het ware een tijdelijke vergunningenstop. Sindsdien heeft de regering al meermaals geprobeerd om tot een nieuw stikstofbeleid te komen dat de stikstofemissies drastisch moet aanpakken, zonder succes. Op zondag 2 mei kwam Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir met een ministeriële instructie die voor tijdelijke rechtszekerheid zou moeten zorgen, zolang er geen definitieve PAS is.

Tussentijds kader

In het ondertussen befaamde stikstofarrest wordt het significantiekader dat van toepassing is voor vergunningsaanvragen met stikstofuitstoot onderuit gehaald. De overheid gebruikte in het kader van de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS) reeds enkele jaren dit kader. De individuele drempel voor de uitstoot van ammoniak (NH₃) werd in het voorlopige PAS aanvankelijk vastgelegd op 3%, en later op 5% van de kritische depositiewaarde die een bepaald habitatype kan verdragen

zonder er hinder van te ondervinden. Herinner daarbij de brieven uit 2015 met kleurcode groen (aanvankelijk minder dan 3%, en later 5% bijdrage).

Met de huidige instructie wenst de minister tussentijds mogelijkheden te bieden aan de ondernemer in afwachting van een definitief PAS. Een lezing van deze nota leert ons dat het voornamelijk de ligging van het landbouwbedrijf t.o.v. van die habitats is, die bepalend is voor de (uitbreidings)mogelijkheden op het bedrijf.

Passende Beoordeling

Een omgevingsvergunningsaanvraag met ammoniakemissies zal voortaan steeds vergezeld moeten worden van een **passende beoordeling**. Dit is een natuurstudie waarbij de effecten op de omliggende Speciale Bescherming Zones (SBZ) en Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)-gebieden ten gronde dienen onderzocht te worden. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er geen significant negatieve effecten zijn op de habitattypes in voornoemde gebieden, dan kan de overheid deze aanvraag vergunnen.

Recent zijn er naar aanleiding van de ministeriële instructie richtsnoeren bekend gemaakt die een richting aangeven op welke manier toekomstige aanvragen met ammoniakemissies beoordeeld moeten worden. Het richtsnoer beschrijft dat stijging in deposities afgeraden wordt, dat er maximaal dient ingezet te worden op emissiereducties en dat er een beperkte (groei)ruimte is voor bedrijven met een beperkte bijdrage.

Tekst: Delphine Druant, adviseur DLV

Ammoniakreductie

Tevens zal bij iedere omgevingsvergunningsaanvraag maximaal moeten ingezet worden op ammoniakreducties, minstens door met ammoniakemissiearme stalstystemen en maatregelen uit de **PAS-lijst** te werken. Daarnaast zullen niet-ammoniakemissiearme stallen maximaal vergund worden tot 31/12/2030.

Wat betekent dit nu concreet voor de pluimveehouderij?

Hoewel de nota erg vaag blijft, lijken er toch nog **kansen om een pluimveebedrijf verder te ontwikkelen**. De specifieke habitattypes en/of soorten in, en de ligging ten opzichte van SBZ en VEN zal hierbij van groot belang zijn. Daarnaast zal de implementatie van ammoniakemissie-reducerende maatregelen cruciaal zijn om de ammoniakemissies te kunnen beperken.

Reeds geruime tijd kent de pluimveesector een lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen die toegepast moeten worden bij een nieuw te bouwen stal. We spreken hier over een P-lijst en een S-lijst. De systemen op de P-lijst zijn erop gericht om de mest zo snel mogelijk droog te krijgen en/of uit de stal te verwijderen. Dit terwijl de S-lijst systemen bevat die erop gericht zijn de stallucht te zuiveren (luchtwater en biobed), allen met een reductiepercentage van 70%.

Daarnaast werd er naar aanleiding van de PAS-wetgeving een PAS-lijst opge-

steld. Deze verzamelt per diercategorie technieken en maatregelen om de stikstofuitstoot te verminderen. Met name voor de diercategorie slachtkuikens zijn er maatregelen die erop gericht zijn de eiwitopname te reduceren met reductie van 15 tot 25%. Ook het aanwenden van voorgedroogde snijmaissilage als strooisel kan voor een reductie met 40% worden doorgerekend.

Verder zijn er ook een aantal PAS-maatregelen voor opfokpoeljen van legkippen, legkippen incl. (groot)ouderdieren van legrassen.

Way forward

Het toepassen van **milieuvriendelijke en innovatieve technieken** zal een zeer belangrijke rol spelen in de toekomstige vergunningverlening. In het tussentijds kader wordt hier alleszins de nadruk op gelegd, en wellicht zal in het definitieve PAS-kader ook een verdere verankering plaats vinden. De Vlaamse regering voorziet tegen eind 2021 het definitieve PAS.

De implementatie van ammoniakemissie-reducerende maatregelen zal cruciaal zijn om de ammoniakemissies te kunnen beperken in het kader van toekomstige vergunningsverlening.

Pluimveebedrijven Verhaegen (Geel) kozen voor de korte keten

“Eigen afzet creëren schept een band met de consument”

Tekst en beeld: Clem Reynders

In 2013 brachten we in Pluimvee een reportage over Mitch Verhaegen uit Geel. De jonge kerel verbaasde de sector door als 19-jarige door de grote poort de pluimveewereld binnen te stappen. “Negentien jaar en klaar voor het grote werk!” was de titel van de neerslag van ons interview. In de schaduw van het legbedrijf van zijn ouders pootte Mitch in dat jaar een opfokbedrijf-leg neer met een capaciteit van 80.000 dieren. De open deur die aan de start van het bedrijf werd gekoppeld was een blijvende gebeurtenis in onze pluimveewereld.

Afgelopen weken waren we opnieuw te gast bij Mitch Verhaegen die de voorbije jaren, in nauwe samenwerking met partner Julie en het legbedrijf van zijn ouders, nieuwe wegen heeft ingeslagen. De korte keten, rechtstreekse verkoop aan consumenten en kleine supermarkten zijn samen met een diervriendelijke/ecologische benadering van de pluimveehouderij de sleutelwoorden in het beleid. Redenen genoeg voor een hernieuwde kennismaking met Mitch Verhaegen.

Stap in het onbekende

Op 19 jaar de verantwoordelijkheid dragen van een opfokbedrijf van die omvang is niet niks, zeker als je er rekening mee houdt dat Mitch op dat ogenblik relatief weinig ervaring had in de pluimveesector. Toen we hem daarmee inderijd confronteerden reageerde hij optimistisch door te verwijzen naar de hulp van zijn ouders – ervaren pluimveehouders – en op de goede raad van de toeleveringssector.

“Ik heb een grote passie voor mijn beroep; ik hou van mijn kippen!”

Mitch Verhaegen: “De pluimveehouderij is voor mij een passie geworden.”

Zijn er toch geen momenten geweest waarop je dacht: waar ben ik aan begonnen?

Mitch Verhaegen: “Toch wel. Ik werd inderdaad geconfronteerd met het feit dat ik heel weinig kennis had over de pluimveehouderij. Er zijn dus wel moeilijke momenten geweest maar gelukkig kon ik terugvallen op mijn ouders en voorlichters. Als jonge gast wilde ik naast de pluimveehouderij nog wat tijd over houden om me te ontspannen. Logisch als je zo jong bent maar al snel besepte ik dat het runnen van het pluimveebedrijf op de eerste plaats moest komen en dat er voor vrije tijd niet veel ruimte over bleef. Ik stelde vast dat ik meer en meer passie kreeg voor mijn beroep. Als je op zo’n manier in de sector staat leer je op korte termijn. Weliswaar met vallen en opstaan. Ik denk bijvoorbeeld aan die eerste keer dat we met snavelkappen werden geconfronteerd. Maar om terug te komen op je vraag, er is toch nooit een ogenblik geweest dat ik er aan dacht om te stoppen. Na acht jaar ervaring voel ik me goed in mijn vel.”

Mitch kan rekenen op de stevige steun van zijn partner Julie met wie hij zes jaar samen is.

EiGeel eieren

De capaciteit van het opfokbedrijf van Mitch onderging weinig wijzigingen. De capaciteit ligt nog altijd op 80.000 waarbij de bruine kippen drievierde vertegenwoordigen. Het gros van de productie is bestemd voor het legbedrijf van zijn ouders. Mitch is intussen van broeier veranderd. Vandaag werkt hij samen met " 't Anker". Het legkippenbedrijf van vader Guido Verhaegen telde in 2013 zo'n 60.000 dieren. Vandaag is die bezetting gegroeid naar 100.000 stuks; 60.000 met vrije uitloop en 40.000 scharrel.

Drie jaar geleden sloegen de bedrijven Verhaegen een nieuwe weg in; de korte keten en het creëren van eigen afzet voor een deel van de eiproduktie. Het bedrijf profileert zich met een spirituele naam: EiGeel eieren. Een mooie woordspeling die verwijst naar de gemeente Geel en de productie van eieren.

"Toen we enkele jaren geleden overstapten op de korte keten en het zelf commercialiseren van onze eieren zat ik aan tafel met één van mijn vrienden te brainstormen. Hij was het die op zeker ogenblik met de naam "EiGeel" voor de pinnen kwam; het idee sloeg meteen aan. Onder die naam werd ook een website gecreëerd die de motor werd van nieuwe weg die we wilden inslaan. Door het installeren van een eierautomaat kregen we weer direct

"Door het creëren van eigen afzet krijg je nauw contact met de consument"

contact met onze consumenten. De eierautomaat kreeg een onderdak in een overdekte ruimte waar de consument een vrij groot aanbod aan producten uit de muur kan halen. Uiteraard zijn er eieren in diverse verpakkingen maar voor grootverbruikers zijn er trays. Om aan diversiteit te doen hebben we in onze automaat ook ruimte gemaakt voor streekproducten van collega's actief in andere sectoren van de landbouw. Zo kun je bij EiGeel terecht voor kippenvlees, lekker sapjes afkomstig van het bedrijf de "drie wilgen", dessertjes en zelfs een ijsje waarin ei werd verwerkt. Ons bedrijf ligt bijna naast de steenweg naar Kasterlee. De Roerdompstraat, waar onze bedrijven liggen, is eveneens een mooie passageweg die naar Lichtaart en Bobbejaanland voert. We hebben een trouw klantenpotentieel opgebouwd. De mensen bedienen zich van de automaat maar omdat er op en rond het bedrijf toch wel altijd iemand rondloopt is er veel contact met de klanten. Er is ruimte voor een fijne babbel."

Hoe zijn de ervaringen met de afzet via de automaat en hoe betrouwbaar is zo'n systeem?

Mitch Verhaegen: "De automaten zijn van het bedrijf WDM uit Oud-Turnhout. Qua werking zijn er zelden problemen en als er zich al eens iets voordoet kan ik zeven dagen op zeven op die mensen rekenen. Er was wel al eens last van vandalisme. We hebben nu camera's geplaatst en overwogen om in de toekomst elektronisch betalen mogelijk te maken. Voor sommige niet-pluimvee-producten is dit al een realiteit. Het grote voordeel van een eierautomaat is dat je als producent, weliswaar voor een beperkt deel van je productie, een eerlijker prijs kunt bekomen."

Een deel van de productie loopt via bakkers, kleine supermarkten. Ben je zelf de baan op gegaan om afnemers te zoeken?

Mitch Verhaegen: "Het is wel de bedoeling dat ik in de toekomst nog op zoek ga naar afnemers maar de winkels en supermarkten

Dit opvallend bord langs de Roerdompstraat is een blikvanger voor de vele passanten.

waarmee we nu samenwerken zijn ons zelf komen opzoeken. Je voelt dat bij die plaatselijke kleine supermarkten het idee leeft om lokale producten aan te bieden. We hebben zelf tijdens de covid-A19 pandemie vastgesteld dat de korte keten een enorme boost heeft gekregen. Vandaag is dat effect wel wat afgenomen maar het blijft een trend die op termijn groeipotentieel heeft."

De eieren die niet via de zelf vermarkting worden afgezet gaan naar Lodewijckx.

*"De korte keten
groeide tijdens Covid-19
zeer sterk. Intussen is dat
wat afgezwakt maar de
trend blijft"*

Tegenover de eierautomaat kunnen de consumenten de kippen in de vrije ruimte bewonderen.

Vrije uitloop

De eierautomaat ligt tegenover het perceel waar de kippen over vrije uitloop beschikken. Voor het imago van het bedrijf is dit een sterk punt. Terwijl de klanten zich aan de automaat bevoorraden zien ze de kippen aan de overkant rondlopen.

Mitch Verhagen: "Die vrije uitloop is inderdaad een grote troef. Iedere kip beschikt over 4 vierkante meter. Aan weerszijden van de stal hebben we een wintertuin van 7 meter breed in combinatie met een overdekte buitenruimte. Binnen de stal is ook meer ruimte voorzien per kip dan in andere houderijsystemen. In de open ruimte hebben we hutjes voorzien en aanplantingen waar de kippen kunnen schuilen. Schade door roofvogels blijft beperkt. Ik vat dat filosofisch op. Zo'n sperwer moet ook overleven. Als hij af en toe een kip pakt kan ik daar mee leven. Schade door vossen is een ander verhaal. Zo'n vos doodt gewoon voor het plezier soms tien kippen. Dat is niet prettig."

Wat voeding betreft kiest Mitch heel bewust voor voeder dat GMO-vrij is. Dierlijke vetten staan niet op het menu. De kippen hebben toegang tot pikstenen, luzerne en extra strooisel.

Toekomst

Met zijn 27 jaar blijft Mitch een jonge pluimveehouder. Hij heeft al zes jaar een relatie met Julie Verheyen. "Mijn vriendin," vertelt Mitch, "is niet van boerenkomaaf maar ze volgde wel een opleiding dierenartsassistent. Ze heeft dus wel een sterke band met dieren. Tussen haar en het bedrijf was er ook meteen een klik. Terwijl ik me meer met het technisch management van het bedrijf bezighoud is zij verantwoordelijk voor de automaat en het werk in de stallen.

Acht jaar geleden stapte de toen 19-jarige Mitch Verhaegen via dit opfokbedrijf in de pluimveehouderij.

Wat de toekomst betreft zie ik wegens de problemen met vergunningen niet direct kansen op uitbreiding op deze locatie. Elders een bedrijf overnemen of opstarten zie ik niet zitten. We werken nu met de twee bedrijven samen op één locatie en dat is voor mij een groot voordeel. Mijn ouders doen het wel iets rustiger maar ze staan toch nog hun mannetje op het legbedrijf. Om het werk vlot rond te krijgen kan ik nog terugvallen op een werkkraft die zich vooral bezig houdt met het verzorgen van de dieren."

De automaat is ondergebracht in een overdekte ruimte waar naast eieren van het bedrijf ook (streek)producten van collega-Landbouwers worden aangeboden.

Voor de grotere verbruikers kunnen trays uit de muur worden gehaald.

Welke drinknippel past het beste bij uw pluimvee?

DROESHAUT
Bedrijfsspecialisatie

IMPEX
WATERING SOLUTIONS
50 years

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

IPS

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Recente evoluties en prognose van de EU braadkippensector

Tekst en beeld: Luc Maertens

De Europese Commissie publiceerde recent hun statistische data m.b.t. de vleeskippensector in 2020. Deze jaarlijkse Eurostat data van de 27 EU landen - zonder het Verenigd Koninkrijk na de Brexit – laten een aantal evoluties zien. Dat Covid-19 maar eveneens de Aviaire Influenza (AI) problemen een impact gehad hebben op productie, consumptie en in- en uitvoer is logisch. De belangrijkste data en trends zetten we op een rijtje evenals prognoses voor de 2de helft van 2021.

Productie

De EU vleeskippensector bleef verder stijgen in 2020, zoals in het ganse vorige decennium (2010-2020), zij het aan een veel minder snel tempo. De globale productie nam met ongeveer 1% toe in 2020 in vergelijking met 2019. In de periode 2014-2016 was de jaarlijkse toename veel groter en tussen de 4 en 5%. De toename in 2020 was voornamelijk te wijten aan de productie uitbreiding in enkele grote productielanden (Italië, Polen, Spanje en Duitsland). In vergelijking met het begin van vorig decennium (2010) is de productie met 29% uitgebreid en bedraagt nu 13,6 miljoen ton (10,6 in 2010).

Opmerkelijk is dat 6 van de 27 landen in de EU samen instaan voor zowat $\frac{3}{4}$ van de productie (Fig. 1). Polen is de absolute koploper met 20% van de EU productie, gevolgd door Spanje (13%), Frankrijk en

Duitsland (elk met 12%), Italië (10%) en Nederland (7%). België staat in voor 3,5% van de EU productie (9de grootste EU producent).

Consumptie – zelfvoorziening

De trend van stijgend verbruik van pluimveevlees zette zich ook in Covid-19 jaar 2020 verder door (met +1,5%). Dit is iets lager dan de gemiddelde verbruikstoename (2,3%) tijdens het laatste decennium. Dit verklaart de licht gestegen zelfvoorzieningsgraad van de EU, van 109% in 2010 tot 113% in 2020. Maar de laatste jaren (2018-2020) is er eerder sprake van een stagnatie en gelijkmatige groei van productie en consumptie (Fig. 2).

De sluiting van de food-services als gevolg van Covid-19 hebben er wel voor gezorgd dat er grote stocks pluimveevlees zich opstapelden in de 2de helft van 2020 die sterk op de markten drukten. Ook afzetmarkten vielen sterk terug (vooral de lucratieve) en zorgden voor een overaan-

bod (en slechte prijzen in de 2de helft van 2020).

In- en uitvoer van de EU

De uitvoer kende, voornamelijk ten gevolge van covid-19 en AI perikelen, een sterke daling met 7% in 2020. Het VK, Zuid Afrika, Oekraïne en China waren bestemmingen

Fig. 1: De grootste EU vleeskippensector producenten in 2020

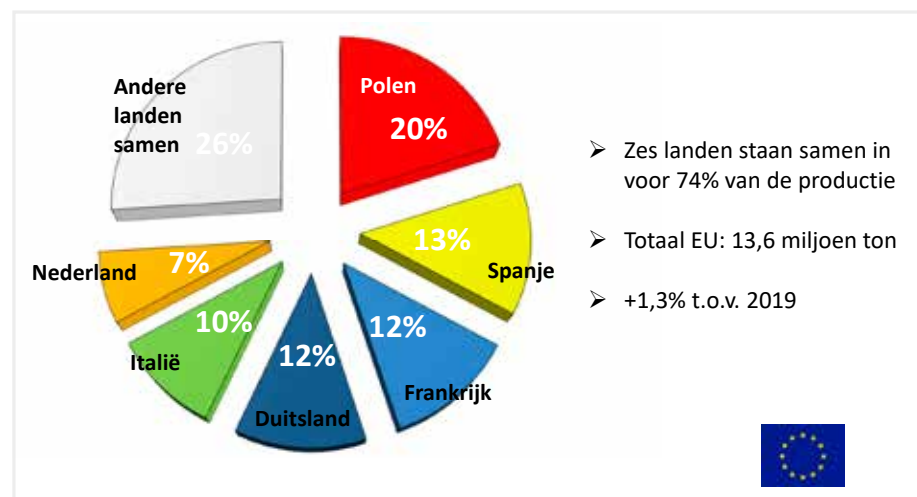
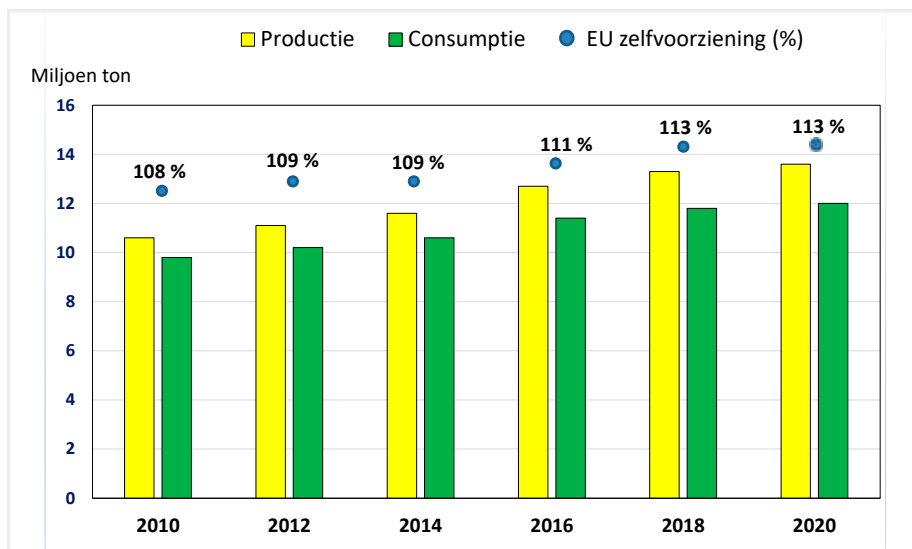

Fig. 2: Evolutie EU vleeskippenproductie

die sterk terugvielen. Voor wat Zuid Afrika betreft, hun aanvullende extra anti-dumping taxen op import bemoeilijkten de export of zorgden voor minder lucratieve export. Een duidelijke verschuiving van de export van pluimveevlees (delen) naar minder lucratieve bestemmingen, voornamelijk Afrikaanse zoals Ghana, Congo was het gevolg.

Maar ook de invoerdruk in 2020 nam duidelijk af. Omwille van de sluiting van food services, die zich vooral sterk bevoorraden met ingevoerd pluimveevlees, liep de **import** met 17% terug. De 3 grootste importeurs in de EU (Brazilië, Thailand en Oekraïne) exporteerden gezamenlijk bijna 10% minder pluimveevlees naar de EU in 2020. Ze oriënteerden hun export duidelijk meer naar de lonende Chinese afzetmarkt, waar de EU geen toegang toe heeft. China was ook in 2020 omwille van de varkenspest en AI een sterk vragende markt.

Bemerk dat de EU export van pluimveevlees in 2020 zowat 3x hoger was dan het geïmporteerde volume (1,71 vs 0,51 miljoen ton) maar uitgedrukt in waarde was dit slechts het dubbele (1,94 vs 0,96 miljoen euro) of de EU heeft vooral goed-

kopere delen geëxporteerd of aan minder lucratieve prijs moeten afzetten.

Brexit

Het VK was altijd een belangrijke handelspartner binnen de EU. Het VK is een netto invoerder van kippenvlees (zelfvoorziening ± 80%) en voor ons land een belangrijk afzetgebied (4de exportland van pluimveevlees). Wel is er een trend tot productie uitbreiding in het VK en naar een stijgende zelfvoorzieningsgraad.

Door de Brexit is de EU uitvoer van kippenvlees naar het VK met liefst 35% (van 133.000 ton teruggelopen naar 87.000 ton tussen febr. 2020 en febr. 2021). Dat de import vanuit het VK met 56% teruggelopen is in dezelfde periode, compenseert dit verlies zeker niet omdat het veel kleiner volume betreft (55.000 vs 24.000 ton in 2020). Of met andere woorden de EU export naar de lucratieve VK markt (vooral filet) is door de Brexit met zowat 1/3 afgeroomd.

Als gevolg hiervan is de zelfvoorzieningsgraad van de EU gestegen naar 113% terwijl dit met het VK minder dan 110% bedroeg voor de Brexit. Of de EU moet

door de Brexit meer kippenvlees gaan exporteren en maakt het gevoeliger voor internationale ontwikkelingen of problemen.

Vooruitzichten 2021

Ziekteproblematieken en de hieraan gekoppelde handelsbelemmeringen spelen een zeer grote rol om evoluties te voorspellen.

De EU kampt in liefst 18 van haar landen met **AI problematiek** en momenteel zijn deze niet opgelost. Hierdoor is er enerzijds een stagnatie of terugval van de productie in sommige EU landen (vooral in Polen) wat de markt ontlast. Anderzijds door deze AI problemen blijven een aantal landen gesloten voor export of gaan mogelijk hun grenzen sluiten.

Andere en gelukkig positieve factoren zijn dat we stilaan in het post Covid-19 tijdperk gekomen zijn, met **hernemen van food services** en internationale handel. Wat dit laatste betreft, de Chinese vragende markt zal aanhouden in 2021 en hierdoor zal de importdruk o.a. vanuit Brazilië eerder afnemen. Ook Oekraïne kan door hun AI problemen nog nauwelijks pluimveevlees afzetten (dumpen) in de EU.

De **toename van de productie** van pluimveevlees in de EU in 2021 zou volgens inschattingen van de EU zeer **bepert** zijn met zowat 1%. Alhoewel de opzetten in vele landen van de EU in de eerste maanden van 2021 hoger zijn dan in 2020, is de beperkte toename vooral te verklaren door de verwachte afname van de productie (-12%) in Polen omwille van de grote AI problemen.

Steunende op al de voorgaande overwegingen verwacht de EU slechts een beperkte toename van zowat 1,5% van de export in 2021 en 4% van de import.

De internationale markt van pluimveevlees is overwegend een markt van 'reguliere' standaardkippen. Maar lokaal heeft de verschuiving naar trager groeiende concepten, zoals in Nederland, eveneens een impact op de markt- en prijsontwikkeling in ons land. De totale productie vertoont in Nederland eerder een dalende dan een stijgende trend. Op korte termijn, mede door de bezetting van een aantal stallen met 'leghaantjes', heeft dit een gunstig effect op de prijszetting in een vragende markt.

Besluit

De vooruitzichten wat de marktsituatie van pluimveevlees betreft voor de 2de helft van 2021, zijn zeer sterk afhankelijk van vooral de ziekteproblematiek (AI) zo-

wel binnen Europa als wereldwijd. Gezien de productie in 2021 nauwelijks gaat uitbreiden in de EU, Covid-19 grotendeels achter de rug is en China blijvend een vragende markt zal zijn mag een gunstige markt- en prijssituatie in het vooruitzicht gesteld worden in de komende maanden. De stijgende (wereldwijde) vraag naar pluimveevlees in een bijkomende positieve factor. Maar het voorkomen en beheersen van AI problemen in ons land en in de EU en de toegenomen zelfvoorzieningsgraad na de Brexit zorgen voor grote onzekerheden en mogelijks grote marktfluctuaties.

Een verdere positieve markt- en prijssituatie zal wel nodig zijn om de sterk gestegen voederprijzen op te vangen en de rendabiliteit op peil te houden.

Mede door de AI problemen in Polen, wordt er in 2021 slechts een toename vooropgesteld van 1% van de EU productie van vleeskippen.

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

TE KOOP

Tweedehands **drinklijnen voor mestkippen** van Agromax, buizen met 15 nippels ongeveer 530 m.

Tweedehands Roxell **voederpannen voor mestkippen**, 330 stuks geel/grijs en 245 stuks rood/wit

Prijs overeen te komen

Tel.: 0477 47 42 11

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpackers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com

info@poultryshop24.com

+31 6 53646226

Nieuw onderzoeksproject rond hittestress bij pluimvee goedgekeurd

Tool geeft aan wanneer bedrijfsspecifiek hitte-actieplan moet worden opgestart

Tekst: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET) – Evelyne Delezie (ILVO)

De zomermaanden zijn intussen aangebroken. De afgelopen jaren in het achterhoofd houdende, brengen deze meestal een aantal zeer warme (tot hete) dagen met zich mee. Dit levert jaarlijks stress op bij zowel pluimvee als pluimveehouders. Recent werd een nieuw onderzoeksproject goedgekeurd dat focust op het reduceren van hittestress bij pluimvee. Wat is het doel van dit project en zal het de sector helpen om in de toekomst beter te anticiperen op de hitte? Lees er in dit artikel meer over!

Klimaatverandering

Jaarlijks worden vele maatregelen geadviseerd om hittestress bij pluimvee te reduceren. Deze kunnen gaan van aanpassingen aan het voeder- en watermanagement tot het toepassen van klimatisatie- en staltechnieken. Deze adviezen zijn uiteraard zeer waardevol, maar meer inspanningen lijken nodig om de kippen met het oog op de steeds warmere zomers vrij te stellen van hittestress.

Coolchicks

Recent werd het VLAIO-LA traject Coolchicks goedgekeurd.

Dit project heeft als officiële titel 'De Vlaamse pluimveesector voorzien van een hitte-actieplan voor behoud van optimale gezondheid en welzijn van hun pluimvee'. Het project start op 1 december 2021 en loopt gedurende vier jaar. Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) coördineert en werkt samen met partners Proefbedrijf Pluimveehouderij, PeHeStat en Universiteit Gent (Fac. Bio-ingenieurswetenschappen en Fac. Diergeneeskunde).

Doelstelling(en)

Het algemene doel van dit project is om de (Vlaamse) pluimveesector te voorzien van een bedrijfsspecifiek hitte-actieplan met concrete verbeterstrategieën. Om dit te bereiken zullen relevante diergebonden parameters bepaald worden die de gevolgen van hittestress duidelijk kunnen kwantificeren. De impact van mogelijke incubatie-, management-, voeder-, water-, klimaat- en staltechnische strategieën op zowel productie, gezondheid als dierenwelzijn zullen geëvalueerd worden. Verder zullen op individuele praktijkbedrijven enkele 'goede praktijktechnieken' geïmplementeerd en geëvalueerd worden.

Online tool

Cruciaal is om het omslagpunt waarbij de kippen hittestress zullen ervaren op voorhand te kunnen voorspellen, en dit op maat van het individuele pluimveebedrijf. Er wordt daarom bepaald welke parameters (of

combinaties) hiervoor het meest geschikt zijn. Dit alles zal leiden tot de ontwikkeling van een wetenschappelijk onderbouwde online tool die aangeeft wanneer het hitte-actieplan op het bedrijf opgestart dient te worden. Dit bedrijfsspecifiek hitte-actieplan zal dan aanbevelingen bevatten rond doeltreffende, economische en praktisch haalbare maatregelen.

Sterkere sector

Het projectconsortium is ervan overtuigd dat dit hitte-actieplan de Vlaamse pluimveesector meer maatschappelijk gedragen en economisch sterker zal maken. Een reductie van hittestress bij pluimvee levert immers ook een verhoogde 'return-on-investment' op door minder gezondheidsproblemen en sterfte, en betere productieresultaten.

Meer informatie kan je bekomen via evelyne.delezie@ilvo.vlaanderen.be.

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Vlaanderen
is ondernemen

In ovo seksen in de leghennenhouderij: verre toekomstmuziek of toch sneller dan gedacht?

Duitsland wil vanaf 2024 geslachtsbepaling in het ei vóór dag 6, maar is dat wel nodig?

Tekst: Karolien Langendries (PLUIMVEELOKET)

Begin juni werd een zeer interessant webinar rond 'in ovo seksen' georganiseerd door de Nederlandse afdeling van WPSA (The World's Poultry Science Association). Wetenschappelijke onderzoekers uit Duitsland, Nederland en België wierpen hun licht op de laatste stand van zaken rond dit onderwerp. Welke technieken staan al op punt? Wat is de situatie in Duitsland? En hoever moeten we erin (mee)gaan?

Afdoden leghaantjes na uitkippen

Iedereen kent het probleem: mannelijke leghaantjes worden net na uitkippen vergast in de broeierij omdat ze geen verder nut hebben in de legsector gezien ze geen eieren produceren. Deze kuikens worden nadien verkocht aan dierentuinen of -winkels, als voeder voor o.a. roofvogels en slangen. Er is dus een verantwoordelijke bestemming voor deze leghaantjes maar toch is deze praktijk een doorn in het oog voor dierenwelzijnsorganisaties.

Wat zijn de alternatieven?

Er zijn drie mogelijke alternatieven om deze praktijk te vermijden. Men kan (opnieuw) overschakelen op dubbeldoelkippen, men kan de leghaantjes afmesten, of men kan proberen het geslacht reeds in het ei te bepalen zodat de kuikens niet eerst moeten uitkippen.

Dubbeldoelkippen

Dubbeldoelkippen zijn kippen die, zoals de naam het zegt, gehouden worden voor zowel de productie van vlees als voor de productie van eieren. De Nederlandse onderzoeker Peter van Horne (Wageningen Universiteit) onderzocht de economische gevolgen wanneer men terug zou overschakelen naar dit soort kippen. Niet alleen liggen de productiekosten voor eieren bij een dubbeldoelkip hoger dan die bij de 'echte' legrassen; ook de productiekosten voor vlees liggen merkbaar hoger bij een dubbeldoelkip t.o.v. deze bij een 'echt' vleeskuikenras (fig. 1). Economisch (en ecologisch) gezien zijn dubbeldoelkippen dus geen interessante piste. Niet voor niets ging men jaren terug selecteren op specifieke kenmerken om gespecialiseerde leg- en vleeskuikenrassen te bekomen die het meest efficiënt eieren, resp. vlees produceerden.

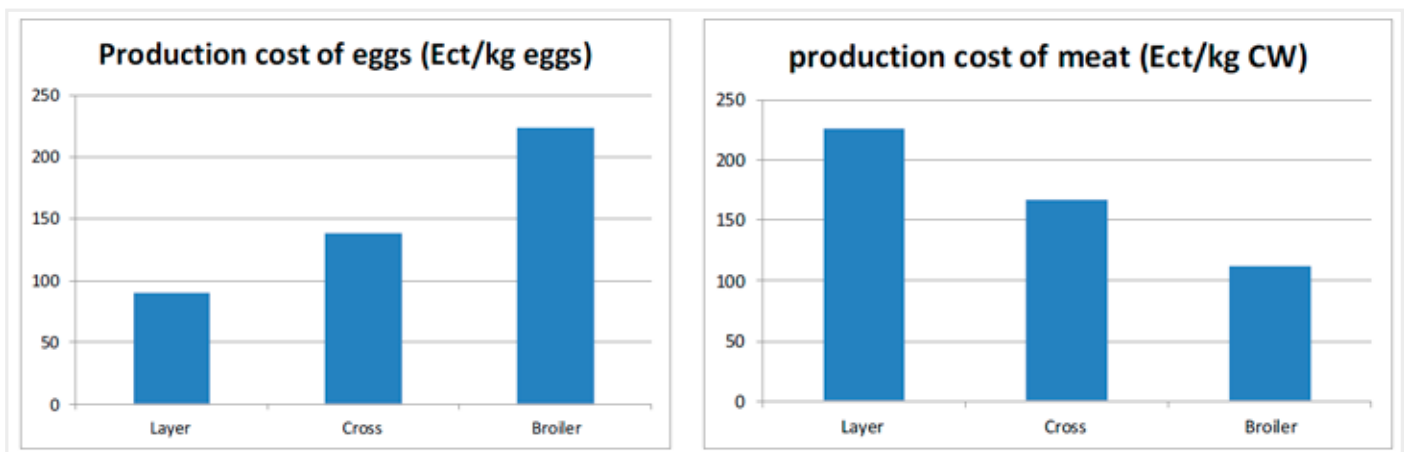

Fig. 1: Productiekosten voor eieren liggen hoger bij een dubbeldoelras (Cross) t.o.v. een specifiek legras (Layer). Rechts: Productiekosten voor vlees liggen ook hoger voor een dubbeldoelras (Cross) t.o.v. een echt vleeskuikenras (Broiler). (Bron: WUR-rapport 261 (2009)).

Tabel 1: Overzicht praktijkklare technieken om geslacht in het ei te bepalen (Bron: prof. Preisinger webinar WPSA 2021)

	AAT	Seleggt	Plantegg	In-Ovo
Tijdstip (dag)	13	9	9	9
Staal	foto	allantois	allantois	allantois
Staalname	n.v.t.	laser + pipet	laser + pipet	naald
Testmethode	hyperspectraal	Elisa	PCR	massaspectrometrie
Analysetijd	< 1s	45m	60m	20m
Ei-behandeling	niet-invasief	invasief	invasief	invasief
Sexing-fouten	3-5%	3%	2%	<5% (claim)
Capaciteit/uur/eenheid	20.000	3.000	3.000	6.500 (claim)

Opkweken leghaantjes

Een tweede optie is om de leghaantjes toch op te kweken en ze op een leeftijd van 13 weken (minimumleeftijd voor KAT) tot 15 weken te slachten. Deze leghaantjes hebben een voederconversie van 3,5 t.o.v. 1,6 bij de standaard vleeskuikenrassen (praktijkdata WUR 2021). Ze verbruiken dus veel meer voeder dan een vleeskuiken en bereiken uiteindelijk een gemiddeld eindgewicht van 1,5 kg! Het karkas (zie foto) bevat dan ook niet de borstfilet zoals deze van een 'echt' vleeskuiken. Bijkomend kunnen ook (welzijns)problemen optreden zoals vecht- en betreedgedrag in de stal. Het opkweken van leghaantjes is dus ook alvast geen optie met alleen maar voordelen.

Geslachtsbepaling in het ei

Tot slot kan men ook proberen om het geslacht reeds in het ei te bepalen en er op die manier voor te zorgen dat eieren van leghaantjes nooit tot op het einde uitgebroed moeten worden. Verschillende instituten in verschillende landen optimaliseren technieken die het geslacht in het ei bepalen. Op dit moment zijn er echter nog maar 4 technieken die ook al in de praktijk gebruikt (kunnen) worden, nl. AAT, Seleggt, In Ovo en Plantegg (tabel 1).

Niet invasief

Bij de niet-invasieve techniek AAT (Agri Advanced Technologies) blijft het ei intact. Via optische analyse (met behulp van licht) kijkt men op dag 13 als het ware in het (bruine) ei en kan men zien welke kleur de veertjes hebben van het kuiken. Zijn deze veertjes wit, dan is het een mannetje; zijn deze bruin, dan is het een vrouwtje. Nadeel van deze techniek is dat het enkel op bruine eieren kan worden uitgevoerd en pas op dag 13 van het broedproces. 20.000 eieren per uur is mogelijk.

Invasief

De andere 3 technieken (Seleggt, In Ovo en Plantegg) zijn invasieve technieken die uitgevoerd worden op dag 9. Er wordt hierbij een klein gaatje (0,3 mm) gemaakt in het ei met een laser (Seleggt en Plantegg) of met een naald (In Ovo). Op die manier wordt een druppeltje allantois-vloeistof bekomen dat via Elisa, PCR of massaspectrometrie geanalyseerd wordt op geslacht. De Seleggt en Plantegg-technieken blijven op de schaal van het ei en werken met een soort zuignapje om de vloeistof op te zuigen. Ze benadrukken hierbij dat ze niet in het ei komen. Deze technieken kunnen tot 3.000 eieren per uur aan. In Ovo claimt 6.500 eieren per uur te kunnen analyseren.

Duitse situatie

Duitsland verbiedt vanaf 2022 het doden van leghaantjes net na uitkippen. Tot eind 2023 zijn alle technieken toegestaan die het geslacht in het ei kunnen bepalen. Maar vanaf 1 januari 2024 zal Duitsland dit verstrengen en moet de geslachtsbepaling in het ei gebeuren ten laatste op dag 6 van het broedproces. Tot op vandaag is er echter nog geen enkele technologie die in staat is om dit accuraat te doen zó vroeg in het broedproces (en al zeker niet op praktijkschaal). Duitsland is echter vastberaden en gezien het KAT-lastenboek, zullen sommige landen mogelijks moeten volgen. Zijn er technieken die een oplossing kunnen bieden op korte termijn?

Raman-technologie

Seleggt en Plantegg doen de analyse momenteel op dag 9 op een druppel allantois-vloeistof. Op dag 9 is er in het ei ongeveer 5 ml allantois-vloeistof aanwezig, maar op dag 6 is dit nog minder dan 2 ml. Het bekomen van voldoende materiaal voor de analyse

wordt dus een uitdaging. Een andere, veelbelovende technologie zou de optische Raman-spectroscopie kunnen zijn. Deze zou mogelijk zijn vanaf dag 4. Maar voor die techniek moet er met een laser wel een groot gat gemaakt worden in de eischaal (12 mm diameter) (zie foto). Het eimembraan blijft daarbij wel intact en door het ei te belichten en de absorptiespectra te bekijken, kan men besluiten of het een haantje of een hennetje zal worden. Daarna wordt het ei opnieuw gesloten en kan het verder uitgebroed worden.

Pijnbeleving embryo

Waarom Duitsland zó vroeg in het broedproces wil ingrijpen, is voor wetenschappers moeilijk te begrijpen. Onderzoek uit 2011 gaf aan dat het kuikenembryo geen hersensignalen vertoont voor de 12de dag van het broedproces. Ook professor-emeritus Decuypere (KULeuven) beaamt dit en is er ook van overtuigd dat het kuikenembryo het onplezante gevoel van pijn simpelweg niet kán beleven vóór dag 14. De keuze voor dag 6 is dus

volgens de wetenschappers een heel veilige keuze die niet op wetenschappelijk onderzoek gebaseerd is en de zaken nutteloos bemoeilijkt. Bijkomend is het ook zo dat hoe vroeger men ingrijpt in het broedproces, hoe groter de kans is dat het embryo alsnog zal afsterven. Vraag is dan ook of alle landen de beslissing van Duitsland blindelings moeten volgen.

Besluit

De technieken, die momenteel op punt staan om het geslacht te bepalen in het ei, worden uitgevoerd op dag 9 of dag 13. Duitsland eist echter vanaf 2024 een geslachtsbepaling in het ei op ten laatste dag 6 van het broedproces. Tot op heden is geen enkele bestaande techniek hiertoe in staat (en zeker niet op praktijkschaal). Volgens onderzoekers voelen de dieren nog geen pijn op dag 9, dus vragen ze zich luidop af waarom Duitsland zó vroeg wil gaan in zijn wetgeving. Een ingreep zo vroeg in het broedproces is immers ook niet zonder risico. Vraag is of we dan ook steeds verder en steeds vroeger moeten blijven gaan en de andere landen Duitsland hierin zomaar moeten volgen.

Het karkas van een opgekweekt leghaantje weegt gemiddeld 1,5 kg en omvat niet de borstfilet die de consument wenst (Beeld: prof. Preisinger, EUWEP meeting Berlijn (2019)).

Bij de RAMAN-spectroscopie-technologie moet een gat in de eischaal gemaakt worden met een diameter van 12 mm groot (foto prof. Preisinger).

**UW
BEDRIJF
ONZE
UITDAGING!**

*Wij helpen u groeien!
Uw partner in duurzame stalinrichting*

TiverTec

**Stalinrichting
Klimaat- & voedersystemen
Algemene elektriciteitswerken**

SKOV **VDL** **LUBING**

Blijf op de hoogte via onze kanalen | 09 328 45 92 | Service 24/7: 09 328 87 53 | Blekkersdijk 6, 9988 Watervliet | info@tivertec.eu | www.tivertec.eu

Terug van weggeweest

Al sinds haar afstuderen in 2010 is Nienke van Amelsfort actief in de landbouw. Zij is begonnen als consulent milieuvergunningen bij DLV, eerst in Nederland en later in België. Van begin 2013 tot eind 2017 was Nienke van Amelsfort actief als accountmanager vleeskuikens in de veevoederindustrie. In deze hoedanigheid zijn veel pluimveehouders haar al eens tegen gekomen op beurzen, opendeurdagen of infoavonden en uiteraard op jullie eigen bedrijf. Eind 2017 besloot Nienke een stap buiten de landbouwsector te zetten en ging zij aan de slag als projectmanager fotografie bij Sony; fotografie is altijd een grote passie geweest van Nienke.

Maar bloed kruipt waar het niet gaan kan. Toen begin 2021 de telefoon ging en daar

de vraag kwam om terug te keren naar haar geliefde sector, was de keuze snel gemaakt. Sinds april is Nienke gestart bij Elanco Animal Health om samen met de veehouder, diens bedrijfsdierenarts en voerleverancier te streven naar een duurzame pluimveehouderij. Als Accountmanager zal zij voor de veevoederleveranciers van België eerste aanspreekpunt zijn. Naast de technische kennis die zij opdeed in de veevoersector zal zij kunnen rekenen op de uitgebreide technische kennis en ondersteuning van haar collega Philippe Gelaude. Met diergezondheid centraal willen zij de Belgische pluimvee-sector mee uitbouwen tot een rolmodel voor de gehele pluimveesector.

Meerwaarde voor de sector

Op 1 juni startte Sam Moeyersons aan het ILVO als doctoraatsstudent op het VLAIO-LA traject LEGLANGER. Hij vervangt er Sarah Teerlynck die onlangs besloot de pluimvee-onderzoeksweld vaarwel te zeggen. Sam studeerde in 2019 af als industrieel ingenieur in de biowetenschappen (land- en tuinbouwkunde – optie Animal Life). Daarna ging hij aan de slag als nutritioneel adviseur pluimvee bij een premixbedrijf. Hoewel hij deze job zeer graag deed, ervaarde hij een gemis om bepaalde nutritionele effecten bij pluimvee dieper uit te kunnen spitten. Het besef dat hij zich verder wou verdiepen in wetenschappelijk pluimvee-onderzoek groeide en daarom aarzelde hij geen moment toen deze vacature verscheen. Zijn 1,5 jaar werkervaring, waarbij hij ook frequent in contact kwam met vnl. leghennenhou-

ders, zal zeker een voordeel bieden bij het uitoefenen van zijn nieuwe job. Sam hoopt in deze functie ook een directe meerwaarde te betekenen voor de pluimveesector en gaat de uitdaging dan ook voor de volle 200% aan! Het LEGLANGER-project is een VLAIO-LA traject dat nog loopt tot eind 2022 en waarin gestreefd wordt naar een verantwoorde verlenging van de legcyclus op de Vlaamse pluimveebedrijven. Partners in dit project zijn ILVO, Proefbedrijf Pluimveehouderij en PeHeStat.

Meer informatie via www.pluimveeloket.be/leglanger.

Lecoque Eggs: 120.000 gekookte/gepelde eieren per uur

Innovatie KMO tekent voor een succesverhaal in de verwerkende sector

Tekst en beeld: Clem Reynders

We staan er als vakblad voor pluimvee- en konijnenhouders niet altijd bij stil maar naast het aantal professionele pluimveehouders is in onze branche een flink aantal bedrijven actief die onze producten verwerken en exporteren naar de vier windstreken. Het belang van de industriële sector is bijzonder belangrijk op het vlak van de economie en de tewerkstelling.

Vandaag zijn we op bezoek bij een belangrijke speler in onze sector: Lecoque Eggs (Eierhoeve Lecoque) uit Tongeren. Dit bedrijf is een unieke speler op het vlak van de afzet van gekookte en gepelde eieren. Samen met producten voor de retailsector, gevulde eieren voor de consumentenmarkt, heeft deze KMO zich geprofileerd als een bijzonder innovatief bedrijf dat met zijn verwerkingscapaciteit van 120.000 eieren per uur een leidende positie bekleedt in het Belgisch pluimveelandschap.

En toch begon het succesverhaal van deze KMO, die vandaag 35 werknemers telt, vrij bescheiden in de jaren zestig op een legbedrijf in het Zuid-Limburgse Nerem.

Klein begonnen

Het verhaal van Lecoque Eggs begint in 1963 in Nerem bij Tongeren bij vader Lecoque die met zijn gezin een legbedrijf uitbaat van 8000 legkippen. Dit aantal groeide geleidelijk tot 15000 stuks. Het bedrijf telde een pakstation en startte met het zelf commercialiseren van eieren.

"In 1994," vertelt Jean-Marie Lecoque (58), de huidige zaakvoerder, "kocht mijn vader een tweedehandse machine om eieren te koken en te pellen. Het was een groeiemarkt die perfect inspeelde op de gestegen vraag naar kantklare maaltijden. Op zeker ogenblik liep de productie op tot 100.000 stuks per week. Het pluimveelandschap veranderde echter voortdurend.

Als de plannen voor een windmolen doorgaan zou ons bedrijf voor 80% in de eigen energiebehoefte voorzien.

Lecoque Eggs is nog een echte familiale KMO. Naast Jean-Marie en zijn echtgenote stapten in 2015 en 2016 de twee dochters in het bedrijf.

We stelden vast dat onze klassieke afnemers zoals de Nopri en Supra er voor kozen om hun producten via centrale inkooppunten te kanaliseren. Samen met mijn vader kwamen we tot de conclusie dat we wat afzet betrof nieuwe wegen moesten inslaan en zelf een onderdeel moesten worden binnen die nieuwe ontwikkelingen."

Maar meespelen betekende ook dat het bedrijf moest uitbreiden." Op de locatie in Nerem lag dat met het vergunningenbeleid moeilijk. De overheid vond ook dat ons bedrijf eerder thuishoorde op een industrieterrein. In 1999 verhuisden we naar Tongeren-Oost en begonnen we in een gloednieuwe accommodatie aan het nieuw hoofdstuk."

De start viel samen met de dioxinecrisis!

"Klopt. We zijn dus met onze vernieuwde aanpak in een moeilijke periode begonnen maar we hebben er ons doorheen geslagen. Wat ook wel hielp was dat twee van onze concurrenten in die periode stopten. Vanaf 2000 konden we weer optimaal werken."

De ruime aanvoerloods. Hier start het hele verhaal.

Sterke groei

Wie de website van Lecoque Eggs consulteert moet tijdens een bezoek ter plekke vaststellen dat de cijfers op de website al voorbijgestreefd zijn. Van 25 werknemers groeide het personeelsbestand naar 35. Het aantal verwerkte eieren steeg van 75.000 naar 120.000 stuks per uur. Er werd ook stevig geïnvesteerd, onder andere in de aanschaf van robots die het productieproces in goede banen leiden. Door de automatisatie komt er tijd vrij voor het bewaken van de kwaliteit en het productieproces. De afvalwaters worden voor 80% gerecycleerd. De eierschalen worden gedroogd en vinden hun weg in de landbouw. Zonnepanelen houden de energiekost laag en dekken 25% van de behoefte. Als de plannen voor een windmolen doorgaan zou het bedrijf voor 80% in de eigen energiebehoefte voorzien.

In een familiaal bedrijf moet je tijdig de jeugd de kans geven om in het bedrijf te stappen.

“In deze industriezone,” vertelt Jean-Marie, “zijn nog twee bedrijven geïnteresseerd om een windmolen te plaatsen. Maar voorlopig is het wachten op de nodige vergunningen.”

Familiebedrijf

Lecoque Eggs is als mooie KMO ook een echt familiaal bedrijf. Echtgenote Jeannine Vanvinckenroye is het administratieve boegbeeld van het bedrijf. In 2015 en 2016 stapten de twee dochters, Catherin en Céline, in het bedrijf. De twee dochters werkten als student tijdens de vakantieperiodes al in het bedrijf. Na het behalen van een bachelorsdiploma economie aan de PXL-hogeschool besloten de twee zussen in het bedrijf te stappen.

“Ik ben 58 jaar,” vervolgt Jean-Marie. “In een familiaal bedrijf moet je tijdig de jeugd de kans geven om in het bedrijf te stappen. Ik ben nog niet aan het uitbollen maar de opvolging is door de derde generatie is verzekerd.”

Witte gepelde en gekookte eieren

Lecoque Eggs betreft zijn eieren uit België, Nederland, Duitsland, Frankrijk. Het gaat om witte eieren tot 62 g. “Dat we in onze specialisatie voor witte eieren kiezen is logisch. Deze eieren passen het best in ons productieproces. Witte eieren zijn ook milieuvriendelijker; de legcurve duurt in vergelijking met bruine kippen veel langer. Veertig procent van onze eieren is afkomstig uit België waarbij vooral de Limburgse en Antwerpse Kempen een belangrijk aanvoergebied is. Wij zoeken zelf naar producenten die binnen ons lastenboek werken. De meeste witte eieren zijn afkomstig van scharrelbedrijven en bedrijven met vrije uitloop. Maar we hebben nog een deel kooi-eieren. Naarmate het aandeel scharrel toeneemt vermindert de klassieke productie. Tegen 2025 zullen we vermoedelijk geen kooi-eieren meer verwerken. Dat is een trend die niet tegen te houden is.

Gevulde scharreleieren zijn vooral voor de Nederlandse markt bestemd.

De verpakingslijn waar de gekookte/gepelde eieren vacuüm worden verpakt.

De gepelde/gekookte eieren worden vacuümverpakt via een gerobotiseerd proces. De houdbaarheidsduur ligt op 37 dagen. De eieren zijn bestemd voor diverse Europese landen: Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Luxemburg, Duitsland, Zweden, Denemarken en zelf Guadeloupe. Dit laatste contact kwam er via een Franse klant.

Gevulde eieren

Binnen het bedrijf worden de eieren in vier groepen behandeld. Naast de kooi- en de scharreleieren zijn er de gevulde eieren die onder de merknaam Kok'O voor de retailmarkt worden geproduceerd. Het gamma gevulde eieren telt vier producten die vooral bestemd zijn voor de Nederlandse markt. De samenstelling van de vulling wordt in eigen huis gecreëerd. De productie gevulde eieren bedraagt 60.000 eieren per dag. Binnen de bedrijfsomzet is de retailsector goed voor 8%.

Naambekendheid deed Lecoque Eggs op door deelnames aan belangrijke buitenlandse vakbeurzen in Lyon en Parijs (SIAL). De afzet loopt in samenwerking met agenten.

Groeien in service en kwaliteit

Jean-Marie Lecoque ziet de toekomst van zijn bedrijf positief evolueren. "Als toch niet zo grote KMO zijn we zeer flexibel en spelen we in op de wensen van de klant. Bij ons geen lange discussies vooraleer beslissingen worden genomen; wij houden van korte lijnen. Wij zetten verder in op kwaliteit waarbij ons eigen labo een centrale rol vervult. Groeien in service naar de klanten toe en het garanderen van een hoge kwaliteit zijn de sleutelwoorden in ons beleid dat aangestuurd wordt door de vier leden van de familie aangevuld met de productieleiders."

Wordt er op termijn aan uitbreiding gedacht?

"Niet onmiddellijk," zegt Jean-Marie, "maar we hebben op het industrieterrein een perceel van 3.000 m2 kunnen kopen. Eventueel zal daar onze dertig meter hoge windmolen op geplaatst worden maar zoals ik al aangaf, dat is nog toekomstmuziek. Wat mij het meest vertrouwen geeft is de wetenschap dat de derde generatie Lecoque klaar staat om de toekomst positief in te vullen."

Het bedrijf telt tien robots. Zij zorgen er voor dat er meer tijd vrijkomt om kwaliteit en productieproces te bewaken.

Hard gekookte eieren verpakt onder merknaam Kok'O

Space neemt van 14 tot 16 september weer de draad op

Tekst en beeld: Clem Reynders

Na een onderbreking van een jaar neemt vakbeurs Space dit jaar van 14 tot 16 september weer de draad op. Het wordt de 35ste editie. Nieuw is dat deze vakbeurs, die in het hart van Bretagne plaats heeft, geen vier maar drie dagen zal duren. Wel komt er op vrijdag 17 september een digitale dag die vooral mikt op buitenlandse bezoekers die omwille van mogelijke reisbeperkingen geen kans kregen om de beurs fysiek te bezoeken. Een overzicht van wat de bezoeker kan verwachten.

Minder Belgen

Toch merk je aan de deelnemerscijfers dat de vakbeurs nog altijd de nadelige gevolgen ondervindt van de pandemie. In de zomer van 2019 werden nog 1293 exposanten genoteerd waaronder 33 Belgische bedrijven. In juni 2021 stond de teller op 913 waaronder 20 Belgische deelnemers. Ook bij andere buitenlandse bedrijven zien we een terugloop. Duitsland en Nederland, het best vertegenwoordigd in 219 met 57 bedrijven, zitten vandaag aan 44 firma's.

De expositieruimte in open lucht blijft populair. Op deze grote ruimte die rond het tentoonstellingscomplex ligt zullen 160 bedrijven hun producten en diensten tonen.

Het verminderen van het aantal beursdagen is volgens de organisatie niet direct een gevolg van de Covid-19 toestanden. Reeds langer was er bij sommige firma's

de vraag om het aantal beursdagen te beperken tot drie. Bovendien stelde de organisatie ook vast dat vooral de eerste drie beursdagen het meest bezocht werden.

Omdat vermoedelijk een aantal buitenlandse contacten door allerlei reisbeperkingen de beurs niet zal kunnen bezoeken werd besloten om een vierde, digitale beursdag op vrijdag 17 september, toe te voegen. Verwacht wordt dat exposanten Business to business contacten kunnen leggen met buitenlandse relaties.

De dirigenten van Space deden vorig jaar al ervaring op door, bij gebrek aan een fysieke beurs, een digitale beurs te organiseren. Daarvan profiteerden ook de bedrijven die zich hadden ingeschreven voor de nieuwigheden; de Innov'Space. Uiteindelijk werden 25 bedrijven gepriemeerd. Ook dit jaar komt er een nieuwe aflevering van Innov'Space. Niet minder dan 100 dossiers werden ingediend.

Rundvee en pluimvee als speerpunten

Twee takken van de veehouderij zijn op Space sterk vertegenwoordigd. Als we het aantal direct met de sector gelinkte bedrijven bekijken staat de rubriek "rundvee" met voorsprong op kop met de deelname van 121 bedrijven. De pluimveehouderij volgt op de tweede plaats met 70 deelnemers. Onze sector doet het daarmee, net zoals in de voorbije edities, merkkelijk beter dan de varkenshouderij die op 52 exposanten kan terugvallen.

Uiteraard zijn er een flink aantal exposanten die op meerdere sectoren mikken. Zoals de groep "gezondheid" en "voeding": goed voor 147 exposanten.

Space is en blijft ieder jaar het decor van tientallen rundveeprijskampen. In de verschillende prijskampringen worden meer dan 500 dieren gekeurd en geklasseerd.

Welzijn voor mens en dier.

Welzijn voor mens en dier wordt het centrale thema op deze 35ste editie van Space. In de daarvoor speciaal gecreëerde ruimte "Bien vivre le bien-être" wil Space het thema dierenwelzijn aansnijden. De aandacht gaat niet alleen naar het welzijn van de dieren. Ook de veehouder heeft zijn plaats binnen het gebeuren. Welzijn voor de dieren kan niet te nadele zijn van de producenten die ook recht hebben op welzijn.

Strengere maatregelen

De voorbije edities werden bezoekers aan Space binnen de strijd tegen het terrorisme grondig gecontroleerd op bezit van verboden attributen. Tijdens de komende editie komen daar uiteraard de coronamaatregelen bij. We kunnen vandaag niet vooruitlopen op alle mogelijke preventieve maatregelen. Best is om via de website van de organisatie de evolutie te volgen maar hou er rekening mee dat er een reeks preventieve maatregelen zullen genomen worden. Een EU Digital Covid Certificate zul je hoe dan ook moeten bij hebben.

Praktisch

Space 2021 heeft plaats op 14 -16 september in het "Parc expo Rennes". Voor actuele informatie bewijzen we naar de website www.space.fr. Op een andere website kunnen reportages en interviews gevolgd worden: www.web-agri.fr. Mooi om weten is dat buitenlandse bezoekers gratis toegang krijgen.

Tussentijdse balans over het antibioticagebruik en -resistentie bij dieren

Tekst: Tommy Van Limbergen

Op dinsdag 22 juni hield AMCRA naar jaarlijkse gewoonte een studiedag over de evolutie van het antibioticumgebruik bij dieren in België. Omwille van COVID-19 werd ervoor gekozen om deze studiedag als webinar te laten doorgaan. Werden de vooropgestelde doelstellingen behaald en hoe gaan we in de toekomst zowel het gebruik als de resistentie verder moeten afbouwen?

Te halen doelstellingen

In 2014 heeft AMCRA een plan opgesteld met 3 concrete doelstellingen die in 2020 zouden moeten bereikt worden. Als referentiejaar werd het jaar 2011 genomen.

Deze 3 doelstellingen waren de volgende:

- 1) 50% reductie in het totaal antibioticumgebruik bij dieren tegen 2020.
- 2) 75% reductie van het gebruik van de meest kritische antibiotica tegen 2020.
- 3) 50% reductie van de gemediceerde voeders tegen 2017

Op deze studiedag werden de recente data van antibiotica (AB)-gebruik geconfronteerd met deze doelstellingen om te zien in welke mate we erin België in geslaagd zijn om het gebruik te reduceren.

Daarnaast werd er ook een visie vooropgesteld voor 2024 en werden er cijfers getoond over de antibioticaresistentie.

Als introductie had Herman Dierckx (FAVV) wel lovende woorden voor de manier waarop de verschillende instanties en sectoren de afgelopen jaren met elkaar hebben samengewerkt om tot een daling in het AB-gebruik te bekomen via autocontrole, co-regulering en autocorrectie.

Slechts 1 op de 3 gerealiseerd!

De recente resultaten van 2020 werden voorgesteld door Prof. Jeroen Dewulf, voorzitter van AMCRA en afgetoetst aan de vooropgestelde doelstellingen. **Helaas blijkt dat maar aan één van de drie doelstellingen werd voldaan in 2020.** Over het algemeen was er over de jaren heen een dalende trend van het AB-gebruik bij dieren, maar helaas werd in 2020 weer meer antibiotica gebruikt. Het totaalgebruik van AB was in 2020 wel sterk gedaald ten opzichte van 2011, maar de kaap van 50% werd niet gehaald. De totale gerealiseerde AB-reductie bedroeg slechts 40,2%.

De **2de doelstelling** om 75% reductie te bekomen van de meest kritische AB werd reeds in 2017, 2018 en 2019 gehaald, maar helaas door een **toegenomen gebruik bij pluimvee in 2020** niet gerealiseerd. Uiteindelijk bedroeg in 2020 de reductie 70,1% en werd ook deze doelstelling niet gehaald.

De **3de doelstelling**, de reductie van gemediceerde voeders met 50% tegen 2017 **werd wel gehaald**, met in 2020

Prof. Jeroen Dewulf is voorzitter van AMCRA en had geen positieve boodschap voor de pluimveesector.

zelfs een reductie van 70,4%. De daling in antibioticumgebruik had wel als gevolg dat er tussen 2011 en 2020 een duidelijke verlaging van de antibioticumresistentie bij E.coli bacteriën werd waargenomen.

Pluimvee scoort slecht

Op vlak van pluimvee werd een erg ongewenst effect waargenomen, namelijk een sterke toename in 2020 van het gebruik van de fluoroquinolones, een rood product. Het is door het toegenomen gebruik van deze kritische AB bij braadkippen die ervoor hebben gezorgd dat de algemene doelstelling - om het gebruik met 75% van kritische AB te reduceren - niet gehaald werd. De pluimveesector heeft hier

De ongunstige trend, namelijk toename in 2020 van de inzet van fluoroquinolones, moet dringend omgebogen worden om de vooropgestelde doelstellingen te kunnen behalen.

gelukkig al wel op geanticipeerd door een 10-punten plan op te stellen met specifieke acties om het antibioticumgebruik terug te dringen.

Data op basis van de verplichte rapportering aan SANITEL-MED / AB register bij pluimvee gedurende de afgelopen 3 jaar tonen eveneens eerder een stagnatie aan van het totaal AB-gebruik, met een dalende trend bij braadkuikens en een stijgende trend bij leghennen. Er werd ook meer duiding gegeven over het verhoogde fluoroquinolone gebruik bij braadkuikens, waaruit blijkt dat dit zich vooral afspeelt op een beperkt aantal bedrijven.

Vergeleken met varkens en vleeskalveren, komt de pluimveesector er wel relatief goed uit op vlak van het aantal bedrijven dat boven de actiewaarde ligt. Desondanks moeten we hier toch ook alert blijven en een reductie blijven nastreven aangezien de actiewaarde de komende jaren sterk zal dalen door de vooropgestelde reductiepaden.

Nieuwe doelstellingen

Er werden ook 4 nieuwe doelstellingen voorgesteld die bereikt zouden moeten worden tegen 2024:

- 1) Diersoortspecifieke grenswaarden op bedrijfsniveau en maximum 1% alarmgebruikers tegen 2024.
- 2) Reductie in totaalgebruik met 65% (t.o.v. referentiejaar 2011).
- 3) Maximaal 1mg colistine/kg biomassa.
- 4) Reductie in gebruik van gemediceerde voeders met 75% (t.o.v. referentiejaar 2011).

Besluit:

Ondanks de pluimveesector al heel wat inspanningen heeft geleverd om het AB-gebruik te reduceren, blijft het nodig om verder te werken naar een verlaagde AB-inzet. Vooral het gebruik van de kritische antibiotica moet drastisch gereduceerd worden. De nieuwe doelstellingen vergen een serieuze extra inspanning – en dit binnen een vrij korte tijdsperiode – van de pluimveesector om nog stappen te zetten naar een verder verlaagd antibioticagebruik.

Adverteren in het Pluimvee vakblad, op de vernieuwde website van Pluimvee of in de wekelijkse nieuwsbrief?

Mail naar advertenties@pluimvee.be
of neem contact op met Luc Maertens
(+32 498 04 06 91)
of Martijn Chombaere (+32 496 24 49 54)

Opzeg eigen gebruik: het “overwegend deel van de beroepsactiviteit”!

tekst: Solange Tastenoye

De meest gebruikte opzegreden binnen de Pachtwet is de opzeg voor eigen gebruik. Toch is deze opzeg aan enkele belangrijke voorwaarden onderworpen. Zo heeft de Pachtwet het over het “overwegend deel uit van de beroepsactiviteit”. We gaan hieronder na wat daar precies mee bedoeld wordt.

Het begrip “overwegend deel van de beroepsactiviteit”!

Onze Pachtwet bepaalt dat wanneer de pachter zijn hoofdberoep in de landbouw heeft, dan kan de opzegging voor persoonlijke exploitatie door de rechter slechts geldig worden verklaard indien het exploiteren van het landbouwbedrijf, waarin de betrokken landeigendommen zullen worden geëxploiteerd, een *overwegend deel van de beroepsactiviteit van degene die volgens de opzegging de landbouwexploitatie moeten voortzetten*, zal uitmaken.

Wat de belangrijkheid van de landbouwactiviteit betreft, moet de verpachter die opzegt, van zijn landbouwexploitatie een “overwegend deel van zijn beroepsactiviteit” maken. Bovendien moet hij dit doen op het ogenblik dat hij met de exploitatie begint. Het is dus niet nodig dat hij dit doet op het ogenblik van de opzegging.

Er worden in de wet echter geen regels voorzien in verband met de beoordeling van het begrip “overwegend deel van de beroepsactiviteit” en het begrip wordt ook

niet door de Pachtwet gedefinieerd. Het is dan aan de rechter in de praktijk om zich over dit begrip uit te spreken.

Soms wordt bij het bepalen van deze voorwaarde gekeken naar het inkomen dat er gehaald wordt uit de landbouwactiviteit. Maar...meestal wordt er gekeken naar *de tijd* die men aan de landbouwactiviteit spendeert!

Een praktijkvoorbeeld!

Jos koopt een perceel grond van 5 ha dat verpacht is aan landbouwer Luc. Na de aankoop zegt eigenaar/verpachter Jos, Luc op voor eigen gebruik. Luc gaat echter niet akkoord met deze opzeg; tijdens de verzoening bij de plaatselijke vrederechter bereiken zij evenmin een akkoord zodat eigenaar Jos, Luc dagvaardt om toch de geldigheid van de opzeg voor eigen gebruik door de vrederechter geldig te horen verklaren.

Pachter Luc meent dat Jos geen landbouwer is, hij heeft wel een eigen bedrijf maar zeker geen landbouwbedrijf! Bovendien meent Luc ook dat indien Jos al iets naar landbouw toe gericht zou doen, hij dit zeker niet in hoofdberoep doet zodat hij niet het overwegend deel van zijn beroepsactiviteit uit de landbouw haalt, terwijl dit nochtans in deze omstandigheden door de Pachtwet wordt opgelegd.

Verpachter Jos van zijn kant ontkent niet dat hij inderdaad een elektronicabedrijf heeft, maar daarnaast heeft hij ook nog enkele ha grond, die hij bewerkt als landbouwer. Hij meent wel te voldoen aan alle voorwaarden die de Pachtwet oplegt in geval van opzeg voor eigen gebruik, waaronder dus het feit dat diegene die opzegt voor eigen gebruik, het overwegend deel

van zijn beroepsactiviteit uit de landbouw moet halen!

Wat beslist de rechter?

Uit alle bewijsstukken in deze zaak beslist de vrederechter dat verpachter Jos wel degelijk een landbouwbedrijf uitbaat, dat hij dat persoonlijk doet en hij ook de “bedrijfsleider” is van zijn landbouwbedrijf. Hij mag beroep doen op bijvoorbeeld loonwerkers, als hij maar zelf zijn bedrijf blijft leiden, wat hier volgens de vrederechter het geval is.

Uit de fiscale aangiften leidt de vrederechter af dat het landbouwbedrijf van Jos wel degelijk marktgericht is.

Vervolgens stelt de Pachtwet dat indien de pachter, die zijn hoofdberoep in de landbouw heeft, een opzegging voor persoonlijke exploitatie krijgt, dan kan deze opzeg door de rechter slechts geldig worden verklaard indien het exploiteren van het landbouwbedrijf, waarin de betrokken landeigendommen zullen worden geëxploiteerd, een overwegend deel van de beroepsactiviteit zal uitmaken van degene die volgens de opzegging de landbouwexploitatie moet voortzetten. Dit betekent hier dus dat Jos moet aantonen dat het overwegend deel van zijn beroepsactiviteit uit de landbouw zal moeten komen!

De rechter merkt op dat de Pachtwet niet aanhaalt wat hier precies mee bedoeld wordt!

Daarom meent deze rechter dat de activiteit van degene die opzegt voor eigen gebruik (hier dus Jos), niet zozeer een “hoofdzakelijk” karakter dient te hebben, maar wel één dat niet beperkt of slechts occasioneel is. De rechter meent dat er

moet gekeken worden naar de tijd die Jos aan zijn landbouwactiviteit spendeert. De rechter in deze zaak meent dat een overwegend deel van zijn tijd spenderen aan de landbouwactiviteit belangrijker is dat een overwegend deel van zijn inkomen!

De rechter beslist om al deze redenen dat de opzeg voor eigen gebruik door verpachter Jos geldig is en dat Jos aan alle vooropgestelde voorwaarden door de Pachtwet, voldoet! .

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Verbruik eieren

Covid-19 stuwde thuisverbruik eieren met 13% omhoog in 2020

Doordat we in ons kot moesten blijven, restaurants en grootkeukens gesloten waren was de impact van Covid-19 groot op het aankoopgedrag van voedingswaren. De thuisverbruik cijfers boemde, zeker deze van een basisproduct als eieren, zoals blijkt uit de door VLAM opgevolgde gezinsaanpak. In 2019 bedroeg het thuisverbruik van eieren per capita 72 stuks maar in coronajaar 2020 is dit opgelopen tot 81 eieren of een toename met liefst 13%.

De gemiddelde aankoopprijs bleef wel stabiel volgens de VLAM data en bedroeg € 0,19/stuk. **Voor een scharrelei, vrije uitloop en bio-ei bedroeg de aankoopprijs respectievelijk € 0,15; € 0,25 en € 0,31.** Veruit het meest scharreleieren worden aangekocht voor thuisverbruik namelijk 67%, gevolgd door vrije uitloop met 19% en bio met 11%. Wel stelt men een trend vast tot toenemend aandeel bio-eieren voor thuisverbruik.

Voor de aankoop blijven de hypermarkten en de klassieke supermarkten (inclusief Colruyt) het belangrijkste kanaal met 46 % marktaandeel. Hard discounters Aldi

en Lidl zijn het 2de belangrijkste aankoopkanaal voor verse schaaleieren. De buurtsupermarkten zijn met een aandeel van 14 % het 3de belangrijkste aankoopkanaal. **Opmerkelijk is dat hoevewinkels nauwelijks 2% uitmaken van de aankopen van eieren voor thuisverbruik.** De 'overige' kanalen waarmee met onder andere de openbare markt en de speciaalzaken bedoeld stonden in voor 6% als aankoopkanaal van de eieren.

Maar ondanks het thuisverbruik boemde had dit slechts in de eerste maanden van

coronajaar 2020 een licht gunstig effect op de producentenprijzen. Maar vanaf de zomer was de prijsval groot en zelfs de scharreleieren doken onder de 6,5 cent/stuk. Of met andere woorden **de legkippenhouders hebben van het toegenomen thuisverbruik niks gemerkt in hun portefeuille.**

Daarbij heeft corona voor een stijging van de grondstoffenprijzen gezorgd waardoor de voederkosten, vooral dit jaar, tot een dramatisch niveau zijn gestegen (LM).

Ophokplicht regionaal opgegeven in Nederland

Sedert 19 juni is de afscherm- en ophokplicht in Nederland deels opgegeven. In **vijf van de 20 regio's** is, door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, na grondig afwegen van de risico's deze verplichting ingetrokken. Bij verdere gunstige evolutie van de AI situatie zal dit uitgebreid worden na wekelijkse grondige risicoanalyse.

In Nederland was de ophokplicht reeds sedert 22 oktober 2020 van kracht en was daarmee de langste ooit. Omwille van het welzijn van pluimvee, dat doorgaans naar buiten kan, en de financiële situatie van vrije uitloop sector is gekeken naar wat er mogelijk en verantwoord is op basis van bepaalde criteria.

Enkel regio's waar vanaf april 2021 geen uitbraak van HPAI onder gehouden pluimvee werd vastgesteld en geen besmette dode wilde vogels werden gevonden kwamen in aanmerking. Andere criteria die gehanteerd werden waren de informatie m.b.t. regio's uit eerdere vogelgriepseizoenen en die een kleine kans hadden dat er een pluimveebedrijf besmet zou raken evenals de pluimveedichtheid van de regio.

Opinieonderzoek Nederlandse pluimveehouderij: positief beeld!

Een groot opinieonderzoek ivm de pluimveesector werd dit voorjaar uitgevoerd in opdracht van de pluimveeorganisaties NVP, LTO/NOP, Nepluvi, Nevedi, Stichting Blij met een ei, Farmers Friendly, NVPSB en enkele private partijen onder een representatief deel van de bevolking (2.117 personen onder de Nederlandse bevolking). Hieruit bleek dat de grote meerderheid van de Nederlanders pal achter de pluimveesector staat. Dit onderzoeksresultaat staat haaks op de plannen van een aantal politieke partijen, veel berichten in de landelijke media en acties van maatschappelijke organisaties. Enkele duidelijke cijfers uit het onderzoek die dit illustreren:

- Kippenvlees (73%) en eieren (81%) horen ook in de toekomst bij het voedselmenu.
- Er moet een plek blijven voor de pluimveehouder in onze samenleving (81%).
- Nederland wil een sterke pluimveesector voor de toekomst (64%).
- Boeren moeten betere prijzen krijgen (73%).
- Boeren moeten meer waardering krijgen (51%).

Het is duidelijk dat de pluimveesector er mag zijn en blijven in Nederland. Dat is een hart onder de riem voor de sector die met deze opinie aan de slag wil gaan om de framing van hun sector te counteren. De Nederlandse landbouw en vooral de veehouderij kwam, net zoals in ons land, in de afgelopen tijd steeds vaker negatief in het nieuws. De sector is onderdeel geworden van een maatschappelijke discussie. Benieuwd of dit ook bij ons het geval is (LM).

Belgisch deel 10km-zone Weert opgeheven

In het Nederlandse Weert, nabij de Belgische grens werd op 21 mei het hoog pathogene vogelgriepvirus vastgesteld op een kalkoenenbedrijf. De 10 km-zone viel deels op Belgisch grondgebied. Midden juni is de eindscreening in dat Belgische deel van de 10 km-zone rond Weert met gunstig resultaat afgerond. Daarom is op 22 juni in het Belgische deel van de 10 km-zone met beperkingen opgeheven. Daar gelden nu dezelfde algemene maatregelen als elders in het land. Er zijn nu nog enkel bijzondere maatregelen van toepassing in de zones Le Roeulx, waar op 10 juni een besmetting met H5N8 bij een particuliere houder van pluimvee werd vastgesteld.

Wereldwijde eiproductie steeg met bijna 1/3de in het laatste decennium

De jaarlijkse data van Wereldvoedsel en Landbouworganisatie (FAO) laten toe om enkele opmerkelijke evoluties op het vlak van eierproductie en ei consumptie in te schatten. Een sterke groei (liefst **+ 32,7%**) van de globale wereldproductie heeft plaatsgevonden in het vorige decennium. Buiten de groei van de pluimveevleesproductie (+42,2%) is dit de grootste stijger in de dierlijke productiesector. Wanneer de stijging (+ 20,6 miljoen ton) omgerekend wordt naar eieren dan betekent dit dat er **per wereldburger maar liefst 45 eieren** meer geproduceerd werden in die 10 jaar!

Maar deze toename is niet gelijkmatig verdeeld. In 145 van de 195 landen - vermeld in de FAO database - nam de productie toe, in 49 landen was er een afname en in 1 land (Dominicaanse Republiek) stagnatie. De grootste toename in % (+ 793%) komt toe aan het koninkrijk van Bhutan (gelegen tussen India en China), Mongolië (+418%) en Koeweit (+286%).

Niet verwonderlijk is dat de stijging van de wereldwijde eiproductie (in ton) in vorig decennium vooral te wijten was aan de productiestijging in China, dat voor de helft van de toename verantwoordelijk is. Azië is de groeipool van de eiproductie met 83,1% van de groei en neemt nu al 61,9% van de wereldwijde eiproductie in. India is eveneens een sterke groeier evenals Vietnam.

Opvallend is dat bij de landen met een **afname van de productie** er enkele traditionele grote eierproducenten zitten zoals Venezuela (-19.1%) en Syrië (-24.3%). In beide landen is de dramatische politieke situatie hiervoor verantwoordelijk (LM).

De **consumptie** van eieren bedraagt wereldwijd per persoon gemiddeld 168. Mexico is de koploper wat ei consumptie betreft met maar liefst 372 eieren. Dit is een enorm contrast met bv. het verbruik in Ethiopië met slechts 9 eieren/hoofd (Bron: WATTAGNet).

Kiplekker

Domheid is de moeder van alle zonden. Alle andere zonden en ondeugden zijn het gevolg van domheid. Eén van de citaten van Herman Brusselmans. Moet ik hem dan zijn domheid maar vergeven? Ik probeer in ieder geval zijn cynisme te negeren. Als je spreekt met dergelijke negatieve ondertoon, zoeken mensen die negatief staan in het leven je eens te meer op. Het is gemakkelijk om een levenswerk van anderen af te breken. Het is moeilijker om een levenswerk op te bouwen en vast te houden. Je moet een lege ziel hebben als je je geld wil verdienen met spotjes die een ander zijn levenswerk afbreken. Precies of boeren niet goed willen zijn voor hun dieren.

Het is de eerste en de laatste zorg van de dag. Hoe gaat het met mijn kippen? De eerste blik, de geur, het geluid. Het moment dat je de deur opent, weet je al hoe het met je hennen gaat. Niet elke ronde gaat perfect, dieren zijn levende wezens en situaties zijn soms onvoorspelbaar. Als het alarm gaat, sta je in enkele seconden in je stal. Je hebt als boer een verpletterende verantwoordelijkheid die je dag in dag uit moet dragen. De zomer staat weer voor de deur en dan hou ik mijn hart weer vast. Zeker nu we jonge hennen hebben die net hun top halen met eieren leggen. Ja het is topsport voor onze hennen. Maar de focus ligt altijd op hun gezondheid en hun welzijn.

Daar is bij de boer al lang geen sprake meer van. Met al die negativiteit rond de landbouw, zou je geestelijke en lichamelijke gezondheid er wel onder gaan lijden. Soms heb ik de indruk dat mensen graag een zondebok zoeken, een kleine groep mensen die ze kunnen viseren om hun eigen problemen op af te schuiven. Dat is makkelijker dan voor de spiegel te gaan staan en je eigen af te vragen waar je jezelf zou kunnen veranderen, om de wereld te verbeteren.

Ik wil ook mijn ogen niet sluiten voor dingen die nog beter kunnen, maar onze sector heeft altijd al vooruit gekeken en problemen aangepakt. Voor elke consument is er een ei of een stukje vlees dat meer bij zijn behoefte aanleunt. Elke consument kan daardoor de weg bepalen die wij als boer moeten bewandelen.

En ook al krijg ik soms de indruk dat we weggepest worden, het blijft de mooiste job van allemaal. Wie kan er nog zeggen dat je een stal met 55 000 kippen 's avonds allemaal op een stok kan laten slapen, of in een legnest hun ei kan laten leggen.

Onlangs zei ik tegen een collega: "Hoe druk het ook is we hebben wel elke dag alles uit het leven gehaald wat er in zat, we hebben elke dag geweten dat we leefden, meer hadden we niet kunnen doen. En we hebben elke dag gezorgd dat mensen een goed gevulde koelkast konden openen wanneer ze honger hadden". Daar mogen we toch ook ongeloflijk trots op zijn.

Ik wens jullie allen een 'kiplekkere' zomer.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,05	7,09	7,19	7,13	7,00	7,36	7,40	7,44	7,42	7,42
Cat 1	5,81	5,85	5,95	5,89	5,76	6,12	6,16	6,20	6,18	6,18
Cat 2	5,41	5,45	5,54	5,48	5,36	5,64	5,70	5,74	5,77	5,77
Cat 3	5,01	5,04	5,13	5,08	4,96	5,55	5,63	5,66	5,59	5,54
Cat 4	4,61	4,64	4,72	4,67	4,57	5,30	5,38	5,41	5,39	5,34
Cat 5	4,21	4,24	4,31	4,26	4,17	4,72	4,81	4,83	4,81	4,77
Cat 6	3,80	3,83	3,90	3,86	3,77	3,80	3,83	3,90	3,86	3,77
Cat 7	3,40	3,43	3,49	3,45	3,37	3,40	3,43	3,49	3,45	3,37

Bruinschalige eieren

	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,45	7,49	7,59	7,53	7,40	8,49	8,61	8,65	8,66	8,65
Cat 1	6,21	6,25	6,35	6,29	6,16	7,25	7,37	7,41	7,42	7,41
Cat 2	5,91	5,95	6,04	5,98	5,86	6,92	7,03	7,08	7,09	7,06
Cat 3	5,46	5,49	5,63	5,58	5,46	6,47	6,57	6,62	6,63	6,59
Cat 4	5,06	5,09	5,17	5,12	5,02	5,86	5,95	6,00	6,02	5,96
Cat 5	4,61	4,64	4,71	4,66	4,57	4,91	4,97	5,03	5,06	4,99
Cat 6	3,80	3,83	3,90	3,86	3,77	3,80	3,83	3,90	3,86	3,77
Cat 7	3,40	3,43	3,49	3,45	3,37	3,40	3,43	3,49	3,45	3,37

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	02.06	09.06	16.06	23.06	30.06
extra zware soepkippen	0,58€-0,60€	0,58€-0,60€	0,58€-0,60€	0,58€-0,60€	0,58€-0,60€
bruine soepkippen	0,04€-0,06€	0,04€-0,06€	0,04€-0,06€	0,05€-0,07€	0,05€-0,07€
witte soepkippen	-0,01€-0,01€	-0,01€-0,01€	-0,01€-0,01€	0,00€-0,02€	0,00€-0,02€
braadkippen	0,95€-0,97€	0,95€-0,97€	0,95€-0,97€	0,95€-0,97€	0,95€-0,97€
ABC	0,90 €	0,91 €	0,92 €	0,92 €	0,93 €
konijnen	1,85 €	1,75 €	1,70 €	1,65 €	1,65 €

FOSSIL SHIELD IW

REGISTRATIENUMMER: BE-REG-00424

EFFICIËNTE EN EENVOUDIGE BESTRIJDING VAN VOGELMIJT

Fossil Shield IW is een in water emulgeerbaar biocide (op basis van synthetisch amorf Si) ontwikkeld voor een **efficiënte en eenvoudige bestrijding** van de vogelmijt in leghennenstallen. De emulsie wordt, na wassen en desinfecteren, aangebracht tijdens de leegstand dmv diverse sproeisystemen.

Verkrijgbaar in 10kg zakken.

Voor meer informatie:
DAEM ECO BV Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE
 TEL: 053 80 92 22 – MOB: 0479951744 – MAIL: c.daem@daemeco.be

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,05	8,09	8,19	8,13	8,00	8,36	8,40	8,44	8,42	8,42
L	6,41	6,45	6,54	6,48	6,36	6,64	6,70	6,74	6,77	6,77
M	5,61	5,64	5,72	5,67	5,57	6,30	6,38	6,41	6,39	6,34
S	4,40	4,43	4,50	4,46	4,37	4,40	4,43	4,50	4,46	4,37

Bruinschalige eieren

	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,45	8,49	8,59	8,53	8,40	9,49	9,61	9,65	9,66	9,65
L	6,91	6,95	7,04	6,98	6,86	7,92	8,03	8,08	8,09	8,06
M	6,06	6,09	6,17	6,12	6,02	6,86	6,95	7,00	7,02	6,96
S	4,40	4,43	4,50	4,46	4,37	4,40	4,43	4,50	4,46	4,37

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2021/24	35,72	94,45
2021/25	35,87	95,34

Prijzen grondstoffen (per ton)

	1.06	8.06	15.06	22.06	29.06
Tarwe	225,50 €	ng	ng	ng	ng
Wintergerst	224,00 €	ng	ng	ng	ng
Maïs (15% vocht)	252,50 €	ng	ng	255,50 €	256,50 €

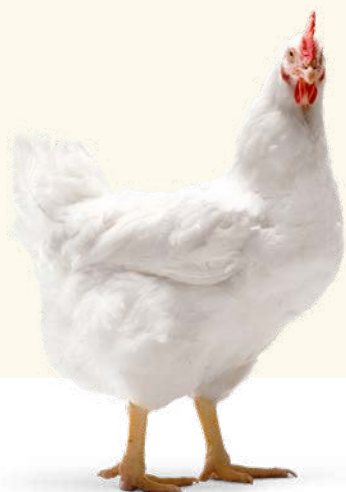
BEVRIJD VAN DE RODE VOGELMIJT?

Exzodus 2.0

RODE VOGELMIJT HEEFT EEN NADELIGE INVLOED OP MENS EN DIER.

Peter De Herdt en Miranda Smits informeren u graag en staan u, samen met uw bedrijfsdierenarts, graag bij in de integrale aanpak van de rode vogelmijten op uw bedrijf.

Peter De Herdt
+32 478 28 95 23
peter.de.herd@merck.com

Miranda Smits
+31 6 830 780 57
miranda.smits@merck.com
In afwachting van een nieuwe collega.

Maak kennis met ons Optimax gamma !

Voor performante resultaten, optimale darmgezondheid
en verminderd antibioticagebruik

Meer informatie? Contacteer ons.

**Wie hoogkwalitatieve
en rendabele braad-
kippenvoerders zoekt,
moet bij Spoormans zijn.**

Contacteer uw bedrijfsadviseur

Regio west

J. Vergoote | +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com

J. Poelvoorde | +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com

L. Steurs | +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com

Spoormans